Serie nouă
septembrie 2012
9
(CXXXIV)
36 pagini
9 lei

Actualitatea Muzicală

Revistă lunară a Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România

Din sumar:

Darclée 2012 - un triumf!
Magic Summer
Adio, Mirela Zafiri!
Mamaia 2012
Fuego - Artist al Poporului
Portret Dan Iagnov

În imagine:
Ianna Novac

Despre stilul criticii muzicale

Liviu DĂNCEANU

Una dintre cele mai plastice definiții ale stilului am întâlnit-o la J.E.Rodó: „stilul este a şti să te exprimi cu îngrijire, a avea în scris darul încântător al grației, iar în gândire acel izvor de lumină în care se scaldă ideile pentru a deveni frumoase" (J.E.Rodó: *El mirador de Prospero*,p. 52). La rândul ei critica muzicală ar putea semnifica pe scurt arta de a învăța pe alții să asculte. Interesante sunt spusele lui Beethoven despre critic: „cel a cărui vorbărie cu siguranță că nu va face pe nimeni nemuritor şi nici nu va răpi nemurirea vreunuia din aceia cărora Apolon le-a hărăzit-o" (*Scrisoare*, 1801). Două primejdii planează peste întreprinderile criticul muzical: 1) posibila confuzie dintre dimensiunea muzicală şi cea literară; 2) eludarea unor aspecte ale literarității din discursul critic. Prima tinde să anexeze literaturii teritorii ce aparțin de drept exegezei muzicale. Cea de a doua riscă să videze actul critic de expresia lui literară, atât de eficace în dezvoltarea gustului pentru muzica de calitate. Întreaga problemă se reduce, după cum vă dați seama, la stilul limbajului analitic. Nici ipostaza intens poetizată, ornamentală, abuzând de metonimii şi artificii, a textelor despre muzică. Nici versiunea pedantă, ultratehnicizată impusă evaluării creației componistice şi interpretative. Ambele sunt la fel de „scandaloase" întrucât transgresează o opoziție considerată ireductibilă. Stilul demersului critic trebuie să fie în primul rând sub semnul conciziei şi acuității: „un fel de a pune arma la umăr, a ochi, a trage repede şi just" (J.Cocteau: *Le secret professionnel*, 11). În al doilea rând, să mustească de eficiență: „stilul este un mod foarte simplu de a spune lucruri foarte complicate" (ibidem, 15). În al treilea rând stilul trebuie să încorporeze o mare doză de sugestivitate. Din acest punct de vedere caracterul stilului aferent criticii muzicale poate fi: a) ştiințific; b) literar; c) neutru. Când funcția metaforei este mult diminuată ori chiar eludată, avem de-a face cu un text critic aşa-zis ştiințific. Dimpotrivă, când metafora sabotează rigoarea şi promptitudinea judecății critice, suntem în prezența unui text precumpănitor literar. În sfârşit, când metafora potențează precizia şi claritatea rostirii critice, compensându-i inevitabila ariditate, întâlnim un text critic axat pe neutralitate. Dar unde începe şi unde se termină literaritatea investigației critice? De la bun început trebuie să concedem asupra faptului că literaritatea reprezintă, dincolo de misiunea ei coloristică, o modalitate rafinată de temporalizare a raționamentului critic, de transformare a sa într-o structură narativă ca şi cum demersul evaluator ar trece din necesar în contingent. Iar dacă indicațiile criticului îmbracă haina poveților, care să le arate melomanilor cum să se apropie de muzica bună şi cum să se ferească de cea proastă, avem imaginea ideală a coabitării binefăcătoare dintre literatură şi ştiința criticii. Din păcate însă, tocmai proiecția diacronică, narativă lipseşte din limbajul muzicologic actual, cu o tendință puternică spre atemporalitate şi căi impersonale de exprimare, şi în care o parte însemnată din verbiaj modulează într-o tonalitate artificială, de multe ori doar simbolică. Se impune, deci, o schimbare de atitudine şi „un stil", care să includă în primul rând un câştig în expresivitate şi, în al doilea rând, un spor de prolixitate grație extinderii pe care, astfel, o va căpăta componenta naturală în dauna celei artificiale. Pe de altă parte, critica noastră muzicală (cel puțin cea de întâmpinare) se află încă în faza de pionierat. Or, fiecare text, ce aparține unui câmp al cunoaşterii, se cade să conțină acea poeticitate inerentă oricărui început, caracterizată de atenția deosebită acordată surselor intuitive ale faptului critic, precum şi printr-un coeficient scăzut de conceptualizare. Se înțelege că prima vârstă a unui limbaj specializat, fie el şi preponderent ştiințific, este cea poetică. Însă prezența literaturii în peisajul textelor critice de astăzi trebuie să depăşească starea inițială, de poeticitate excesivă, aparent salvatoare, şi să evolueze de la natural la cultural, pentru ca investigarea critică să devină din nedeliberată una asumată. Existența unor texte de critică muzicală cu dublă aşezare, ştiințifică şi literară, ar merita, fără îndoială, să facă obiectul unei cercetări sistematice. Bineînțeles, dacă ele există cu adevărat.

DIN SUMAR

Omagiindu-l pe Enescu 2
Magic Summer 3-7
Festivalul şi Concursul Hariclea Darclée 2012 8-9
Țintea Muzicală 2012 11
Laura Tătulescu 13
Adio, Mirela Zafiri! 14
Recenzii 16-17
Punctul pe j... azz 19
Mamaia 2012 22-25
Fuego - Artist al Poporului 26
Muzică şi olimpism 27
Muzica pe litoral 30-31
Portret - Dan Iagnov 32-33
Pe scene 34-35

Omagiindu-l pe Enescu

Anca FLOREA

De-a lungul vremii, ziua de naştere a Maestrului muzicii româneşti, George Enescu, a fost onorată în varii feluri, cu mai mult sau mai puţină discreţie; dar anul acesta, în 19 august au avut loc o serie de manifestări cu puternic impact la public, ceea ce, în fond, devine mult mai important decât omagierea sa doar în lumea specialiştilor.

Astfel, dacă de 13 ani, Festivalul „Enescu şi muzica lumii" a fost gândit, de către reputatul violoncelist Marin Cazacu, să se încheie la Sinaia, exact în 19 august, printr-un concert de anvergură (aşa cum s-a petrecut şi de această dată, prin superba seară oferită de Romanian Sinfonietta Orchestra, sub bagheta lui Horia Andreescu, solistă fiind reputata pianistă Elisabeth Leonskaia), acum, după o (prea) lungă întrerupere, festivalul a (re)inclus un moment derulat chiar în Vila „Luminiş" – Casa memorială Enescu, readusă într-un asemenea context pentru că directorul Muzeului „Enescu", Cristina Andrei, a realizat faptul că toate locaţiile care se leagă

de existenţa şi creaţia enesciană, aflate în administraţia Muzeului, trebuie să reintre în circuitul deschis (şi) evenimentelor muzicale oferite publicului larg. Şi tocmai de aceea, în dimineaţa zilei sale de naştere, numeroşi spectatori (stând şi în grădina casei, doar pentru a asculta acel program) au fost invitaţi să urmărească evoluţia unor foarte tineri membri ai acelei orchestre, interpretând opusuri abordate adesea de Enescu, precum şi, firesc, lucrări compuse de acesta. Un bun prilej pentru a aplauda reale talente, precum violonista Anda-Lucia Andrei (remarcabilă în **Balada** enesciană şi în dificila **Tzigane** de Ravel), în compania experimentatei pianiste Verona Maier, care a colaborat deopotrivă cu violoncelista Alexandra Curcă (o revelaţie în **Cântec vechi** de Paul Constantinescu), cu trompetistul Iosif Sătmărean (foarte bun în solicitanta **Legendă** enesciană) sau cu violonistul Aron Cavassi (abordând cu aplomb **Impromptu** de Enescu); iar în lucrări de Bach, l-am regăsit pe violoncelistul Ştefan Cazacu (matur şi perfect în stil într-un **Preludiu**), descoperind adolescenţi extrem de interesanţi - violonistul Răzvan Anemţoaiei (vădind un potenţial deosebit) sau contrabasistul Almos Kardos (optând pentru un opus scris pentru violoncel) -, matineul încheindu-se cu surpriza **Toccatei** de Enescu în interpretarea pianistului Alexandru Boţac, un talent de mare perspectivă, care la doar 15 ani are toate datele unei evoluţii performante. Un afiş sugestiv sublinia deopotrivă faptul că, în cadrul proiectului expoziţional „Obiectul lunii", în acele zile era expus bastonul lui Enescu.

Seara, la Muzeul „Enescu" de la Bucureşti, aula Palatului Cantacuzino a devenit neîncăpătoare, pentru că melomani şi muzicieni au dorit să asculte pagini enesciene şi să viziteze expoziţia vernisată în acel 19 august, onorat printr-un program complex dedicat muzicianului. Pe de o parte, violonistul Gabriel Croitoru şi pianista Verona Maier au oferit versiuni de referinţă ale unor partituri enesciene celebre – **Balada** şi Sonata III „în caracter popular românesc" -, iar apreciatul compozitor, profesor, dirijor Christian Alexandru Petrescu a prezentat, în ipostază de tenor, cele **Şapte cântece** pe versuri de Clement Marot, în compania aceleiaşi distinse pianiste, propunând o abordare interpretativă aparte, dar la fel de apreciată de cei prezenţi în sală; iar pe de altă parte, în Sala Cantacuzină au fost expuse câteva desene semnate de Fortuna Mavromati-Brulez (din colecţia Muzeului), surprinzând „Mâinile Maestrului", elegante, puternice, expresive, şi ampla „istorie în imagini" a operei **Oedipe**, „povestită" pe printuri ce alătură file de manuscris, scrisori, afişe, fotografii, cronici sugestive, discuri, pornind de la premiera mondială de la Paris (1936), oprindu-se apoi la versiunile de la Bruxelles, Lausanne, Lucerna, Weimar, Berlin şi Viena, Cagliari, Illinois, surprinzând, evident, toate montările româneşti, fie de la Bucureşti (începând cu cea din 1958, prezentată şi în turneu la Paris, Atena, Moscova sau Stockholm, continuând cu versiunile din 1991, 1995, 2003), fie de la Iaşi (2005), dar şi cea de la Toulouse oferită nouă în Festivalul „Enescu" 2009, compunând, prin jocul coloristic, prin bogăţia informaţiei şi importanţa personalităţilor implicate în acele spectacole, un mod extrem de

Gabriel Croitoru, Verona Maier, Christian Alexandru Petrescu

atractiv de a pune în lumină devenirea unei partituri considerate, încă de la premieră, o capodoperă a veacului XX. Expoziţia rămâne deschisă până la sfârşitul lunii octombrie – şi chiar merită văzută!

Iar la Tescani, evenimentele organizate de Muzeu sub genericul „George Enescu în imagini şi muzică" au cuprins, la Secţia „Dumitru şi Alice Rosetti-Tescanu-George Enescu", recitaluri susţinute de „Duo Remember Enescu" (Corina Răducanu şi Eugen Dumitrescu, alăturând lucrări pentru pian la 4 mâini de Enescu şi Ravel) şi de compozitorii Cătălin Creţu şi Gabriel Mălăncioiu, beneficiarii Burselor „Enescu" acordate de Muzeu în acest an, dar şi vernisajul expoziţiei de pictură *Tescani 2012*, precum şi prezentarea proiectului „Trance Cultural" al Asociaţiei „Ephemair".

După mulţi ani, George Enescu a fost astfel omagiat, în ziua sa de naştere, în ambianţa celor 3 clădiri care păstrează amprenta sa spirituală, prin repere diverse şi atractive, semn că Muzeul propune o nouă manieră de promovare a personalităţii Maestrului, nu doar la Bucureşti, ci şi la Sinaia sau Tescani, locuri atât de dragi muzicianului, pe care publicul este (re)invitat să le descopere, ascultându-i muzica, înţelegându-i profunzimea creaţiei şi poate ceva din ceea ce înseamnă Omul Enescu.

Valentin Gheorghiu şi invitaţii săi

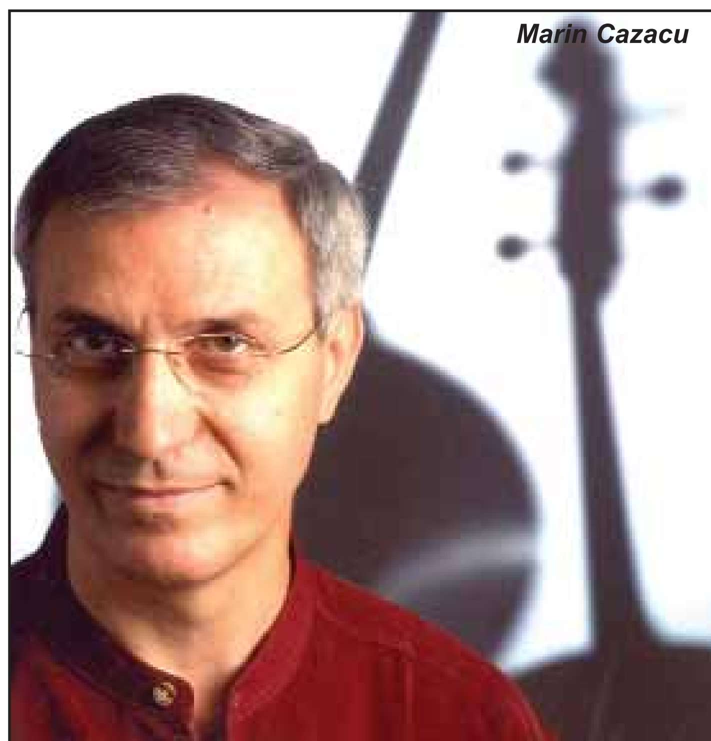
Bucureştenii nu au beneficiat la mijlocul lunii lui Cuptor doar de caniculă. Cupola Ateneului român a găzduit, pentru iubitorul de frumos, şi momentul inaugural al Festivalului „The magic summer” organizat de către *Lanto Communication*. Directorul acestei societăţi culturale, Dorin Ioniţă, a acumulat în ultimii patru ani experienţa benefică a concertelor oferite

Valentin Gheorghiu
Foto: Mihai Cosma

melomanilor, în care se încadrează primordial aceste stagiuni muzicale estivale. Iată că acum, „Magic Summer” devine un festival ce corespunde unei titulaturi reflectând surprizele fiecăruia dintre cele opt programe proiectate, cu variaţii ale formulelor alese de către organizatori – recitaluri, muzică de cameră, muzică simfonică. Oaspeţii sunt atrăgători prin renume, măiestrie şi repertoriu. Încă de la concertul de debut putem astfel intui gândirea ce a guvernat conţinutul micro-stagiunii de vară. Pentru prima întâlnire, celebrissimul pianist internaţional Valentin Gheorghiu şi-a ales partenerii, cu care adesea a apărut în faţa publicului pe podiumul de concert. Din această perspectivă, întâlnirea cu o capodoperă camerală romantică – **Trio „Dumky”** de Antonin Dvorak, înseamnă realizarea de performanţă în care abilitatea stilistică şi virtuozitatea slujesc un acelaşi subiect, prin spectacolul sonor oferit, Valentin Gheorghiu, împreună cu încă două nume celebre ca măiestrie şi carieră internaţională – violonistul Gabriel Croitoru şi violoncelistul Marin Cazacu. Neîndoios, este rară ocazia realizării unei distribuţii internaţionale cu trei muzicieni români.

Un „altfel de trio” avea să deschidă acest program cu muzică de concert. Pentru cei care i-au mai ascultat cântând împreună, în ultimul deceniu, bucuria este deosebit de mare, pentru că numele familiei Gheorghiu reuneşte, asemenea unui mănunchi de crini imperiali, pe Maestrul Valentin Gheorghiu, concertista Roxana Gheorghiu, partenera sa de viaţă, şi fiica lor, Valentina, de curând absolventă a Universităţii muzicale bucureştene şi a unui ciclu de master desfăşurat în Elveţia. Satisfacţia de a-i asculta într-un acelaşi program aparţine publicului, venit cu interes la Ateneul Român, miercuri 18 iulie, dar şi artiştilor părinţi. Valentina Gheorghiu şi-a demonstrat valoarea trecând prin romantismul timpuriu al lui Schubert, spre apogeul lisztian, pentru a ajunge în orizonturile impresionismului debussyst. Acestei frumoase călătorii prin timp i-a urmat un moment de familie mai greu de întâlnit în derularea stagiunilor. Demn de evenimentul festivalului de vară,

Marin Cazacu

Rachmaninov a deschis orizontul de performanţă al pieselor scrise pentru o execuţie pianistică la...şase mâini – **Romanţă şi Vals**! Reascultarea **Rapsodiei I** de George Enescu, în transcripţia compozitorului, a finalizat acest încântător tablou de familie, pe drept încadrat în simbolul de „Magic Summer”.

Muzică romantică

Impresionant, prin semnificație şi realizare, este proiectul celui de al patrulea concert oferit de festivalul de vară e desfăşoară în fiecare seară de miercuri la Ateneul Român. Revenit în țară la invitația asociației *Lanto Communication,* violonistul **Liviu Prunaru**, a oferit publicului un program realizat sub arcada generică „...şi invitații săi". Ar fi putut să gândească derularea muzicală în formula de recital, ceea ce oricum interesa auditorii. Preferința pentru ceva mai puțin obişnuit atrage atenția pe două planuri - muzica ascultată şi interpreții aleşi. Se justifică astfel asertiunea cuvântului introductiv rostit de violoncelistul Marin Cazacu, care considera că el ar fi, din cei nouă interpreți, singurul...localnic. Un ansamblu alcătuit din muzicieni români de „răspândire internațională şi națională" a susținut dialogul cu publicul bucureştean. Enumerarea ne convinge: *Valentina Prunaru* şi *Liviu Prunaru*, violonişti – Olanda, *Maruxa Llorente*, pian şi *Cristian Ifrim,* violă – Spania, *Dorin Marc,* contrabas – Germania, *Cristian Andriş,* viola – Elveția, *Rafael Butaru* – Cluj, *Roxana Oprea* – Târgu Mureş, ambii la primul pupitru în Orchestra Română de Tineret. Neîndoios, după opinia celor care doresc să cânte muzică de cameră pentru ansambluri mari, calitatea de performanță condiționează execuția, reunirea tuturor într-un program fiind garantată de experiența individuală a fiecăruia. Ceea ce am ascultat nu avea cum să reprezinte rezultatul unei perioade de repetiții de asamblare, ci rodul consensului virtuoz apropiat de susținerea concertului, privind unitatea întregului discurs, sunetul, frazarea, structurarea replicilor, ritmica, arhitectonica formei şi soliditatea tempourilor.

Ce s-a ales pentru acest concert? Liviu Prunaru a propus, partenerii săi de pretutindeni au acceptat, să se prezinte muzică romantică. În primă audiție românească, **Octetul în si bemol major** de Max Bruch şi-a cucerit ascultătorii prin generozitatea tematicii, fantezia atrăgătoare a discursului accesibil, cu o factură camerală abil orchestrată, capabilă să valorifice componentele unui ansamblu de coarde concertant. Sub dominanta violonisticii lui Liviu Prunaru, de un lirism uneori eroic în expresie, fiecare componentă se remarcă, fie cea a violelor, cu nuanță coloristică vocală, fie contrabasul, ca *resoneur*, fie impulsiv romantică la violoncel. De-a lungul muzicii acestui octet, recunoaştem latura expresiv-stilistică meridională a muzicii austro-germane, în care, fără a fi un epigon, Max Bruch se învecinează cu Brahms sau Schumann, în pagini poetice emoționante, valorificate prin alternanțele de grup cu soloourile.

Mai cunoscut prin factura ce apropie muzica de cameră cu cea simfonică, **Cvintetul cu pian nr. 2 op. 31 în la major** de Antonin Dvořak a continuat interesul capodoperei de gen audiate anterior, semnate de Schumann. Diversitatea complementară a secțiunilor ce alcătuiesc această operă camerală corespunde facturii mozaicate la care colaborează comentariul pianistic ce incită în replici viorile, viola şi violoncelul, obținând astfel rezultatul dorit al unei conversații sonore.

Binomul cameral romantic a avut succesul scontat exact datorită valorii proiectului inițial. Cel ce câştigă este desigur amatorul de eveniment muzical, cel care poate recunoaşte momentul „magic", în arta muzicienilor veniți, sub cupola Ateneului Român, să ne dăruiască prinosul măiestriei lor.

Concert pentru melomani

Merită observat cum se poate configura un program de festival – cu referire la desfăşurarea concertelor de la Ateneul Român, din cadrul sugestiv numit de *Lanto Communication* „Magic Summer" – pentru a corespunde calificativului de eveniment ca repertoriu şi interpreți. În acest scop, consider că putem comenta alegerea muzicii destinate unui public interesat de capodopere; mă refer bineînțeles la melomani. Cum altfel să apreciem selecția programului desfăşurat sub genericul „Andrei Licareț şi Cvartetul *Arcadia"*? Cele trei lucrări oferite acum audiției nu fac parte din repertoriul de stagiuni şi sunt arareori prezente pe afişele de concerte camerale sau recitaluri. Într-un anume punct de vedere, muzica instrumentală şi de cameră se bucură de mai puțină popularitate pentru marele public, nu şi în configurația festivalieră, unde poate fi altfel acceptată. Andrei Licareț aduce prin **Sonata op. 23 „Pastorala"** de Beethoven mesajul unei muzici poetice menite a impresiona prin expresie, culoare şi peisaj de sentiment, ceea ce nu presupune solicitarea dramatică a altor capodopere din pianistica marelui compozitor. Totodată, pentru interpret a fost o ocazie de a susține un discurs echilibrat, fluent şi expresiv, care convine de minune artistului cu are însuşirile lui Andrei Licareț.

În replică, Cvartetul clujean „Arcadia" aduce în program o partitură care, doar prin compozitor şi titlu, se putea situa spre un plan secund. Dar propunerea – **Cvartetul op.13 în la minor** de Mendelssohn - se deosebeşte prin efect, prin cuprins şi interpretare, căci am ascultat o muzică frumoasă care are, în valoroasa evoluție a

acestor muzicieni (Ana Török vioara I, Răsvan Dumitru vioara II, Szolt Török violoncel, Traian Boală violă) argumentele generoase ale romantismului în dramaturgie, culoare şi melos. Cine-i va reține indicativul repertorial, va dori să reasculte această muzică şi în alte concerte, poate şi pe disc.

Putem să numim concluzie cea de o doua parte a programului, în care Andrei Licareț, ca pianist, a devenit partenerul Cvatetului *„Arcadia”*, pentru a construi interpretarea superbei capodopere care este **Cvintetul cu pian în Mi bemol Major** de Schumann, reper de incontestabilă valoare a literaturii camerale romantice. Merită subliniată, în această acoladă interpretativă, modalitatea realizării unei colaborări artistice argumentate ca stil, calitate sonoră şi obiectiv al arhitectonicii derulărilor cântului. Da, aceşti muzicieni tineri, aflați pe drumul unei convingătoare ascen-siuni internaționale, sunt nume care justifică opțiunile organizatorilor. În lumina pe care o răspândeşte Festivalul „Magic Summer”, arealului cetății bucureştene, pentru acest anotimp, am descoperit interpreți şi capodopere capabile a-şi face loc în memoria iubitorilor de frumos sonor numiți, pe drept cuvânt, melomani.

Orchestra Română de Tineret

Publicul s-a întâlnit pentru a treia oară cu programele propuse, pentru festivalul *Magic summer,* de către organizatorul principal al manifestării estivale, ***Lanto Communication.*** Vorbim de data aceasta, de un moment special, deoarece asistam la concertul Orchestrei Române de Tineret care, sub bagheta maestrului Cristian Mandeal, era lansată într-un program de anvergură internațională. Marți 31 iulie, ansamblul concertase în sala Cazinoului din Sinaia, în cadrul festivalului “Enescu şi muzicienii lumii”; a doua zi se afla în fața publicului de la Ateneul Român, urmând ca sâmbătă să evolueze la *Konzerthaus* din Berlin, cu acelaşi program, ca urmare a invitației de a participa la ediția a XII-a a festivalului internațional *Young Euro Classic*. Este a doua oară când un ansamblu simfonic de tineret din România răspunde la invitația acestui prestigios festival, după ce Orchestra “Concerto” a UNMB, dirijată de prof. univ. Dorel Paşcu Rădulescu, fusese prezentă în august 2003.

Putem aprecia că programul Orchestrei Române de Tineret vădea preocupări certe pentru realizarea unui repertoriu profesional, divers stilistic, spectaculos ca performanță sonoră. După lucrarea în primă audiție, **Eldorado** de Dan Dediu, impresionantă prin combinații timbrale şi ritmice originale, din care nu lipseau motive etnice variate, a urmat poate cea mai dramatică lucrare a programului, uvertura verdiană la opera **Forța destinului**. Neîndoios, demostrația de forță, la propriu, a argumentat descărcarea emoțional-sonoră, ca şi reacția melomanilor. Poemul **Don Juan** înlocuia, în ultimul moment, absența cu final tragic a pianistei Mihaela Ursuleasa, solista propusă pentru Concertul de Chopin. Muzica straussiană este o probă de dificultate şi efect pentru orchestră ; probabil, va beneficia de o şi mai bună execuție la Berlin, după încă câteva repetiții. Pentru **Dansurile simfonice** de Rachmaninov numai impresii bune, de-a lungul demostrației orchestrale solicitate de compozitor. Iar cele trei finauri ale concertului au beneficiat de aplauze

entuziaste, începând cu **Rapsodia Română nr.I** de Enescu, continuând cu romantica muzică din **Spărgătorul de nuci** de Ceaikovski (cântată în memoria Mihaelei Ursuleasa) şi încheindu-se cu voioasa **Horă staccato** de Grigoraş Dinicu, orchestrată cu mare brio de compozitorul bulgar Pancio Vladigherov. Este Orchestra Română de Tineret o realitate pozitivă a muzicii româneşti de azi? Concertul ascultat la *Magic summer* a demonstrat-o cu evidență acasă dar, sunt convins, în sâmbăta ce ia urmat, conform Comunicatului de presă semnat de Oltea Şerban Pârâu, a avut succes şi peste hotare.

Debuturi pe scena Ateneului Român

Atractiv prin noutate, penultimul program al Festivalului „Magic Summer” a proiectat pe afiş invitaţia melomanilor de a asista la două debuturi de tineri artişti. După un an de la fondare, proiectul organizatorului manifestărilor muzicale estivale de la Sinaia, maestrul Marin Cazacu, şi-a dovedit valoarea autentică. Este vorba de un al doinea ansamblu de muzicieni tineri, „Romanian Sinfonieta Orchestra”, menit a reuni interpreţi din toată ţara, aflaţi în zona fericită a adolescenţei. Desigur, şi ei beneficiază de un maestru, dirijorul Horia Andreescu, care îi educă şi îndrumă, cu abilitatea demonstrată de-a lungul carierei sale. Prima dată pe podiumul de consacrare al Ateneului Român, această formaţie s-a confruntat cu ecoul succesului Orchestrei Române de Tineret, oferind publicului creaţii de la începutul secolului al XIX-lea - **Uvertura Hebridele** de Felix Mendelssohn Bartholdy şi **Simfonia a II-a, op. 36** de Ludwig van Beethoven. Ce putem remarca, drept consecinţă a seriozităţii studiului de repetiţii, este preocuparea lui Horia Andreescu de a obţine o sonoritate unitară, cu elemente de luminozitate în relaţia coarde – suflători şi o constituţie ritmică bine susţinută. Poate putem deja vorbi de o factură deosebită a discursului simfonic, alta decât cea a ansamblului alcătuit din interpreţii mai mari ca vârstă, reflectând de altfel diferenţierile de personalitate artistică ale celor doi dirijori care conduc concertele, Cristian Mandeal şi Horia Andreescu. Oricum, şi într-un caz şi în celălalt, succesul este prezent, opţiunile repertoriale fiind completate şi de suplimente apropiate de vârsta interpreţilor, acum cu muzică jovială de Rossini şi sentimental afectivă de Piazzola.

Alexandru Cadmiel Boţac

Cel de al doilea debut ne prilejuieşte descoperirea unui artist ales de Marin Cazacu şi directorul asociaţiei *Lanto Communication*, Dorin Ioniţă. Pianistul Alexandru Cadmiel Boţac, în vârstă de numai 15 ani, format la tradiţia şcolii muzicale din Sighetul Marmaţiei, uimeşte melomanii prin disponibilitatea talentului său. Linia expresivă a cântului, unitară prin intenţiile de stil, reconstituie convingător velocitatea spirituală a **Concertului nr. 1** de Felix Mendelssohn Bartholdy, redând partiturii acea strălucitoare lumină a tinereţii compozitorului romantic. L-am apreciat în cântul său clar şi bine susţinut, promisiune, fireşte, a unei evoluţii care conduce către o carieră de anvergură, odată cu acumulările ce adaugă talentului şi măiestria cucerită ca rezultat al unor studii bine conduse.

Pentru cei care au asistat la acest „concert de primăvară” a muzicii, în mijlocul caniculei estivale bucureştene, satisfacţia este deplină şi reconfortantă, argumentând astfel rosturile artei pe scara vârstelor, de la debuturi la împlinirea maturităţii.

Concert cameral în casa muzicii

Trebuie să recunoaştem, prospectarea derulării programelor de concerte de către asociaţia Lanto Communication, pentru răstimpul estival intitulat „Magic Summer”, a depăşit din nou aşteptările noastre prin conţinut şi participări. Formulele alese şi atractivitatea de calitate o demonstrează cu prisosinţă. Remarcam impresia deosebită lăsată de grupul de interpreţi invitaţi de violonistul Liviu Prunaru, într-un concert anterior, de ansambluri camerale. Se continuă această variantă şi prin prezenţa pe podiumul Ateneului Român a celor doi oaspeţi din Germania, miercuri 15 august, violonista Mihaela Martin şi partenerul ei, de viaţă şi profesiune, violon-celistul Frans Helmerson. Cei doi artişti sunt apreciaţi de publicul românesc de-a lungul realizărilor solistice din stagiunile or-chestrelor noastre. Din această perspectivă, am fi putut gândi doar la o reîntâlnire cu valenţe pozitive. Dorinţa lor a fost însă de a ne surprinde şi prin ceea ce cântă. Este vorba de lucrări de „duo”, în care vioara dialoghează cu violoncelul, sub semnul armonios al familiei artistice, îmbinând abilităţi şi preferinţe comune. Delicată ca imagine sonorp, piesa de **Duo** aparţinând clasicului Josef Haydn este tipică pentru eleganţa cu care se desfăşurau, în lumea vieneză a secolului XVIII, întâlnirile numite „Hus Musik”, cu replici, snoave, clipe de tandreţe schimbate între participanţi. Cuplul Martin-Helmerson a ales din Haydn o muzică amprentată de spiritul epocii, pe care

nu am impresia că o ştia cineva din public. Pentru Zoltan Kodaly, atitudinea interpreților a fost alta, deoarece ne-au dăruit un **Duo op.7** total necunoscut nouă, semnat de un compozitor aproape uitat, al secolului trecut. Prospețimea ritmicii şi motivicii, originalitatea scriiturii instrumentale şi a dialogului ne arată că, adesea, descoperirile pot fi de substanță, ceea ce a fost şi cazul acestei muzici. Reveneam, în partea doua, la muzica de cameră vieneză, sub lumina romantismului schubertian reflectat de **Trio nr. 2 op. 99 în Si bemol major.** Invitata cuplului din Germania a fost o maestră - pianista Steluța Radu - care, împreună cu partenerii, a slujit dezinvolt o capodoperă ce-şi aşteaptă uneori şansa de a fi reascultată. Jocul replicilor, trecând pe rând la un violoncel liric, la vioară strălucitoare, primea nuanțarea perlată a sunetelor pianului, determinând răspunsul entuziast al melomanilor. În acest final, măiestria celor trei interpreți s-a conjugat cu rememorarea melodiilor, în aşa fel încât mulțumirea intelectualului răsplătea nivelul de excepție al interpretării. Ateneul Român a găzduit, de-a lungul istoriei sale, concerte fără număr în care noblețea purta semnul distinctiv al artei muzicale. Seara petrecută în casa muzicii a reconfirmat această vocație culturală, căci viața Mihaelei Martin şi a Steluței Radu a avut aici multe victorii de care ne-am amintit şi acum, în compania lui Frans Helmerson.

Happy end cu Duo Croitoru

Grigore CONSTANTINESCU

Concertul cu care s-a încheiat această primă ediție a festivalului *Magic Summer* a părăsit oarecum protocolul concluziei menite a propune publicului semnalele unei despărțiri. Programul ne invita la un recital ce şi-ar fi găsit oriunde locul, între celelalte momente ale repertoriului definit de preocupările organizatorilor, ideea principală urmărită de *Lanto communication* fiind consecvent respectată prin interesul repertorial, valoarea interpretativă şi performanța realizării. Suficient acum să reținem numele „violonistului senior” Gabriel Croitoru, precum şi

asocierea sa cu valoarea unei reprezentate a generației tinere, violonista Simina Croitoru, penru a înțelege că erau şanse ca publicul să-şi dorească recitalul lor din sala Ateneului Român. În stagiunea precedentă, a Societății române de Radio, un prim recital, intitulat „Duelul viorilor”, convinsese melomanii că există o literatură atrăgătoare pentru muzica de solo sau de duo aparținătoare acestui instrument. Gabriel Croitoru fusese unul dintre interpreții invitați la această inedită competiție pe care, iată, a continuat-o, în nume propriu, împreună cu fiica sa, la finalul festivalului bucureştean de vară. Strategia alcătuirii programului s-a dezvăluit treptat. În prima parte au fost împărțite daruri, altfel spus „bijuterii muzicale celebre”, purtând semnăturile lui Fritz Kreisler, violonist şi compozitor foarte apreciat de Enescu, Jules Massenet, Edward Elgar şi pitorescul Grigoraş Dinicu. Prezentate cu virtuozitate, eleganță şi sentiment, piese sunt menite întotdeauna a place ascultătorilor, ceea ce Gabriel şi Simina Croitoru au reuşit per ansamblu, adăugând beneficiile însoțitoare, în aproape toate momentele, ale Clementinei Ciucu într-un *design pianistic* eficient.

A doua parte a recitalului s-a îndreptat către muzica de duo violonistic în discursuri concertante ce solicită abilitate, stil, preocupare de expresie şi conținut. **Passacaglia** de Händel, **op.67 nr.2** de Spohr, **Capriciul nr. 1** de Wieniawski, **Jota-Navarra** de Sarasate erau subiecte de performanță pentru cuplul instrumental. Succesul meritat de cei doi artişti - „seniorul şi juniorul” - a justificat, fireşte, acordarea de bisuri, pregătite cu precugetare. Altfel cum să apreciem un al doilea **Capriciu** de Wieniawski şi, mai cu seamă, gluma sonoră impecabil executată, în care Gabriel Croitoru a cântat **Zapateado** de Sarasate secondat de acompaniamentul prompt şi nuanțat al...Siminei Croitoru? Poate, după ce am parcurs, împreună cu aceşti minunați artişti, cele peste două ore de recital, eram suficient de mulțumiți pentru a acorda totuşi concertului valoarea de concluzie pentru întregul festival. Nu se încheia astfel doar sezonul torid suportat de bucureşteni, ci şi seria de miercuri muzicale la Ateneul Român, dăruite de *Lanto Communication,* în scopul de a ne face viața mai frumoasă.

Pagini Festivalul “Magic Summer” de
Grigore CONSTANTINESCU

Mariana Nicolesco:

Festivalul şi Concursul Internaţional de Canto *Hariclea Darclée:* Un nou triumf

- *Marele Premiu Darclée* oferit de Banca Naţională a României a revenit sopranei Adela Zaharia şi tenorului Medet Chotabaev
- Spectacol excepţional cu opera *Il Trovatore*
- *Concert Extraordinar Verdi - Wagner* pe Esplanada Dunării
- Celebrare Nicolae Herlea la 85 de ani ai marelui bariton
- Moment de supremă emoţie la *Gala Laureaţilor:* diadema purtată de Regina Hariclea Darclée în 1900 la premiera operei *Tosca* de Puccini, şi apoi de Regina Maria Callas în 1954, oferită Reginei Mariana Nicolesco

Ceremonia decernării premiilor Concursului Internaţional de Canto *Hariclea Darclée* şi *Gala Laureaţilor* (1-12 august 2012) au depăşit în splendoare şi intensitate orişice aşteptare. Soprana Adela Zaharia din România şi tenorul Medet Chotabaev din Kazakhstan au obţinut *Marele Premiu Darclée*. *Premiul I* a revenit basului Bogdan Taloş, sopranei Bianca Mărgean şi tenorului Won-Jong Lee din Coreea de Sud. *Premiul II*, basului Alexei Botnarciuc şi sopranei Nadejda Cerchez, ambii din Republica Moldova, şi tenorului Hyeong-Seok Lee din Coreea de Sud. *Premiul III*, tenorului Ionuţ Hotea, sopranei Judit Kutasi, ambii din România, şi tenorului Andrei Dudin din Rusia.

Apoteoza acestei seri extraordinare a fost momentul de o imensă emoţie în care renumitul regizor de operă italian Flavio Trevisan i-a oferit Marianei Nicolesco un dar nepreţuit: diadema purtată de Hariclea Darclée la premiera mondială a operei *Tosca*, la Teatrul Costanzi de la Roma, în ianuarie 1900, şi apoi, în martie 1954, la Teatrul Carlo Felice din Genova de Maria Callas. Aceasta i-a dăruit-o tânărului său prieten, maestrul Flavio Trevisan, spunându-i: « - Ştiu că astfel e în mâini bune». «Nimic mai legitim ca această minunată coroană ce a aparţinut Reginei Hariclea Darclée, apoi Reginei Maria Callas, să-i revină azi Reginei Mariana Nicolesco», a spus acesta în ovaţiile şi lacrimile publicului.

Cu numai o zi înaintea acestui eveniment, tot pe scena teatrului în care Hariclea Darclée debuta la 1881, a avut loc spectacolul cu opera *Il Trovatore* de Verdi, în care au fost aclamate «tinere voci extraordinare, ce ar fi cucerit publicul oricărui teatru de operă din lume», după cum aprecia Mariana Nicolesco: soprana Selma Pasternak,

Nicolae Herlea a trăit momente de inegalabilă emoție, ascultând cuvintele adresate de Mariana Nicolesco, care i-a remis de altfel *Diploma de Onoare* şi *Medalia Darclée* "pentru vocea incomparabilă ce a încântat atâtea generații pe meridianele lumii". În timpul conferinței susținută de Dr. Stephan Poen, *Nicolae Herlea: o celebrare la 85 de ani*, marele artist a urmărit, mână în mână cu Mariana Nicolesco, videoproiecții cu arii din opere de Verdi, Giordano şi Puccini interpretate de el, subliniate de aplauzele entuziaste ale tinerei generații de artişti şi ale publicului prezent la manifestare.

Tinerii artişti, Corul Filarmonicii *George Enescu* şi Orchestra Festivalului Darclée sub bagheta maestrului Marco Balderi au creat seară de seară atmosfera fermecată a marilor sărbători ale muzicii.

mezzosoprana Silvia Pasini, tenorul Antonino Interisano, din Italia, baritonul Matteo Suk din Coreea de Sud şi bas-baritonul Bogdan Taloş din România.

Seria acestor serate de foc a fost deschisă pe Esplanada Dunării, în prezența a mii şi mii de spectatori, cu *Concertul Extraordinar Verdi - Wagner*, celebrând apropiatul bicentenar al naşterii celor doi titani ai muzicii. Concert în care au strălucit artiştii deja menționați, precum şi alți laureați ai Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée*.

Manifestările prin care Festivalul şi Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée,* creat de Mariana Nicolesco în 1995, au transformat din nou Brăila într-o adevărată capitală mondială a artei cântului au început la 1 august cu 166 de concurenți înscrişi din 24 de țări, din rândul cărora un prestigios juriu internațional avea să-i desemneze pe noii laureați. Ceremonia inaugurală a fost urmată de *Recitalul* sopranei Edith Borsos, laureată în 2010 împreună cu baritonul spaniol Alvaro Lozano a *Marelui Premiu Darclée*.

Acompaniată la pian de Ioana Maxim, ea a cântat pagini din creația lui Verdi, Ceaikovski, Boito, Wagner, Gershwin, un moment deosebit fiind interpretarea ariei *Ebben ne andrò lantana* din opera *La Wally* de Catalani, la premiera mondială a căreia Hariclea Darclée strălucea la Teatrul alla Scala din Milano cu 120 de ani în urmă.

Sărbătorit la aniversarea a 85 de ani de viață,

Legende foto

Laureații *Marelui Premiu Darclée* 2012: soprana Adela Zaharia din România şi tenorul Medet Chotabaev din Kazakhstan, împreună cu Mariana Nicolesco

Imagine de final de la concertul de pe Esplanada Dunării

"Regina" Mariana Nicolesco primeşte din partea regizorului Flavio Trevisan diadema purtată în 1900 de "Regina" Hariclea Darclée şi în 1954 de "Regina" Maria Callas în rolul Floriei Tosca

Alături de Mariana Nicolesco şi de Dr. Stephan Poen, marele bariton Nicolae Herlea onorat cu *Diploma* şi *Medalia Darclée.*

Arta corală românească la nivel olimpic

Măiestria vocală a ucenicilor Sfântului Duh

Marian STROE

Pentru actualele generații de tineri sunt tot mai frecvente eforturile duse până la sacrificiu pentru a-şi demonstra capacitățile lor şi împlinirea viselor. De o asemenea strădanie (şi investiție totodată) au dat dovadă patru formații corale de tineri, selectate de fundația **Interkultur**, organizatoarea *Olimpiadei Corale Mondiale* – ce a avut loc în oraşul *Cincinnati,* statul *Ohio, SUA*, competiție internațională, cu caracter complex, organizată pe numeroase specializări. În acest an 2012, la cea de a şaptea ediție, au participat 15000 de corişti, 362 de coruri din 64 de state.

După etapa selecției riguroase, formațiile româneşti au alcătuit liste de repertorii din galeria de compozitori de la clasici la contemporani, angajându-se într-o furibundă goană după sponsori pentru a-şi asigura înscrierea la concurs, transportul,

Armonia

costumația şi alte cheltuieli. Biruitoare au fost doar două: din Bucureşti – corul „*Cantate Domino*" a Seminarului Teologic Ortodox „Nifon Mitropolitul" dirijat de **Pr. Ştefan Constantin Răzvan** şi din Constanța, Corala „*Armonia"* a Arhiepiscopiei Tomisului dirijată de **Pr. Ion Iulian Dumitru**. Cele două formații au concurat la câte două categorii de premii din cele 23 ofertate de gazde.

Evoluția corurilor româneşti a fost atât de impresionantă şi de copleşitoare pentru participanți şi pentru

Cantate Domino

gazde – total surprinse de existența unui pământ românesc – încât palmaresul fiecărei formații s-a îmbogățit cu câte două premii la fiecare secțiune: două *Medalii de Aur* pentru Corala „*Armonia"* a Arhiepiscopiei Tomisului dirijată de **Pr. Ion Iulian Dumitru** şi două *Medalii de Argint* pentru corala „*Cantate Domino*" a Seminarului Teologic Ortodox „Nifon Mitropolitul" – condusă de **Pr. Ştefan Constantin Răzvan**, doi mesageri ai artei corale româneşti, speranțe ale împlinirilor în plan interpretativ şi în muzica cu tematică ecleziastică dar şi cea laică.

Ca martor ocular la actuala ediție a *Olimpiadei Corale Mondiale* din Cincinnati, am trăit momente revelatoare create de evoluția corurilor româneşti, generatoare de surpriză absolută în peisajul atât de divers al confruntării mondiale. La fel ca la orice Olimpiadă, ce presupune prezența concurenților cu cele mai notabile performanțe, românii au produs uimire şi respect, iar din punct de vedere al aprecierii profesionale şi al ovațiilor, evoluția corurilor noastre nu a fost sub interesul şi prestigiul Olimpiadei Sportive de la Londra, 2012.

Amploarea şi nivelul artistic al participanților la *Olimpiada Corală Mondială* din Cincinnati ne-au convins că peste ocean, în America - tehnologiei, există nu numai un interes real pentru cântarea corală – a gospelului şi a grupurilor vocale de divertisment – ci şi o demonstrație a nivelului excelent al şcolii şi gândirii interpretative americane care se proiectează pe direcția stimulării talentelor – care trebuie să dovedească, în continuare, *consecventă şi creştere valorică*.

În acest context ne exprimăm speranța că premiile deja obținute vor stimula interesul oficialităților artistice româneşti şi a potențialilor sponsori, prin care arta corală se poate menține ca *simbol al culturii, al civilizației si al energiilor creatoare a acestor meleaguri milenare.*

"Soarta muzicii româneşti în şcoală se hotărăşte!"

Adina ŞUŞNEA

La finalul unui an şcolar, activitatea unui liceu vocațional cum este Liceul de Artă "D. Cuclin" ni se dezvăluie precum o carte deschisă, cu atracții variate, în care muzele veghează constant la măiestria artistică. În paginile patronate de Euterpe rămân după un an de zile momente care nu se uită uşor, spectacole, emoții, aspirații, împliniri, clipe fără întoarcere…

Pe una din filele acestei cărți cu multe rezultate deosebite se înscriu la loc de cinste câteva vârfuri, nume de elevi a căror prestație – individuală sau alături de orchestra Teatrului "N. Leonard" – adevereşte convingerea unui gând enescian: "Cred cu toată puterea în viitorul muzicii româneşti." Aceştia sunt: tenorul George Vârban, fagotistul Alexandru Duda, trombonistul Robert Radu şi violonista Andra Andrei, tineri nativ hărăziți şi cu vocație certă. O mențiune în plus pentru Andra Andrei, această "rara avis" a generației sale, a cărei scânteie divină este pe scenă în consonanță cu Absolutul. Ne bucură gândul că, oriunde se vor afla aceşti tineri talentați, în CV-ul lor va figura importanta etapă a instrucției desfăşurată la Liceul de Artă "D. Cuclin", alături de minunații lor profesori Rodica Koler, Ilie Ranghilov, Andrei Roland şi Marian Sava.

Pe o altă filă a memoriei afective, selectăm încă două momente semnificative ale activității acestui liceu în colaborare cu artişti din alte centre ale țării. În spectacolul "Ambasadorii muzicii", distinsa profesoară din Bucureşti Mihaela Tomescu, ne-a oferit cu multă dăruire o demonstrație a felului în care fundația pe care o conduce "Remember Enescu" ocroteşte şi promovează marea familie a valorilor tinere.

Un exemplu de generozitate l-am avut din partea altor artişti invitați, pianista Camelia Pavlenco şi tinerii actori Ana Rusu şi Cristian Mardare care, într-un tulburător recital de muzică şi de poezie, ne-au transmis o pagină din memorialul durerii, intitulată sugestiv "Poeți după gratii, Golgota din Carpați".

Pe aceeaşi linie a colaborărilor Liceului de Artă cu alte instituții de profil se înscrie "Atelierul de interpretare muzicală" organizat împreună cu Universitatea de Arte "G. Enescu" din Iaşi, un proiect necesar, gândit ca un imperativ al optimizării în instrucția muzicală a elevilor.

O manifestare constantă la Liceul de Artă se dovedeşte a fi de mulți ani "Miniatura romantică", coordonată cu tenacitate şi dăruire de prof. Gabriela Gogoncea. Concursul, aflat la a 16-a ediție, a reunit şi anul acesta numeroşi participanți şi personalități artistice marcante ale țării.

Iată retrospectiv câteva file dintr-o variată activitate a Liceului de Artă "D. Cuclin", aflată sub semnul Euterpei, sau, cum bine grăieşte aforismul marelui nostru clasic, Dumitru Georgescu Kiriac, după care "Soarta muzicii româneşti în şcoală se hotărăşte".

Țintea Muzicală – iulie 2012

George BALINT

Într-o atmosferă deosebit de primitoare şi în plină vară (20-23 iulie), Casa Teodorescu din Țintea – Băicoi a găzduit o nouă ediție de festival muzical cameral, a IV-a. Ciclul concertelor şi atelierelor de lucru s-a derulat pe o perioadă de patru zile (una dintre acestea fiind asumată de Muzeul memorial „Paul Constantinescu", din Ploieşti cu sprijinul animator al prof. dr. Alexandru Bădulescu). De această dată, tema propusă de codirectoarele festivalului - surorile compozitoare Dana Cristina Probst şi Adina Dumitrescu - a fost "Peisaj francez cu două acordeoane". Astfel, organizatoarele au programat chiar în prima zi un concert pentru două acordeoane cu lucrări aparținând unor compozitori contemporani, în general români, şi care au scris respectivele piese special pentru acest eveniment. În acest fel, grație festivalului de la Țintea (care nu a uitat că acordeonul a fost şi unul dintre pertinentele idiomuri timbrale ale muzicii franceze din ultimul pătrar al sec. XIX, consacrat prin stilul bal-musette), putem spune că repertoriul duo-ului de acordeoane s-a îmbogățit cu 7 lucrări. Ne vom referi, pe scurt, la fiecare dintre ele.

Sebastian Dumitrescu (România/Finlanda) – ***Musique d'été***. Pornind dintr-o melodie agale, sugestivă în raport cu o după amiază de vară petrecută leneş în balansoarul de pe prispă, materia sonoră tinde să se densifice armonic şi polifonic, respectiva melodie ascunzându-se discret, într-un registru ceva mai grav, odată cu preluarea de către acordeonul secund. Cam după două treimi din întreaga desfăşurare a lucrării, se produce o binevenită ruptură formală, mai degrabă la nivelul stilului, dar şi al pulsației, când, pe fond, intervine un tremolo, după care lentoarea imanentă conductului melodic este recuperată definitiv, în atmosfera unei sintaxe dominate de această dată de tipul *monodie acompaniată*. Poate că, uneori, o mai atentă delimitare a registrelor sonore ar fi permis păstrarea fără întrerupere a contactului auditiv cu planul melodic, care constituie axa de plăcută expresie, a întregii lucrări.

Stefano Bonliauri (Italia) – ***Doppio Duo***. Lucrarea stârneşte interesul datorită, în primul rând, teatralității timbrale, care te face curios să cauți şi vizual, la modul în care se produce. Instrumentiştii se descoperă nu atât ca interpreți cât ca virtuozi în executarea articulațiilor de tot felul, pentru care compozitorul pare să fi dispus de o nesecată imaginație. Mişcarea regizorală (ridicările şi aşezările pe scaun), o serie de sunete-zgomot scoase prin articulații instrumentale neconvenționale, dar şi cu vocea, fac parte din recuzita de limbaj a acestei lucrări, care te ține mereu *in touch*, nepermițându-ți vreo clipă să iei un cât de mic interval, necesar survolării formei (pentru care compozitorul şi-a elaborat cu minuțiozitate o schemă complexă), dar nici să pătrunzi inspirant, în adâncimea etosului (ceea ce nici interpretelor nu le-a fost tocmai lejer). Aspectul spectacular a câştigat însă publicul, care a aplaudat intens, deopotrivă pentru performanța execuției celor două acordeoniste (pe care le vom numi ceva mai încolo) şi inovativitatea regizoral-muzicală a compozitorului.

Sorin Lerescu (România) – ***Phonologos VI***. Parcursul sonor se articulează în două părți, inegale ca mărime şi diferite ca expresie, ambele însă în tonul liric, propriu compozitorului. Alcătuirea primei părți este lesne reperabilă datorită unor semnale de început, în registrul grav, precum şi de pauzele generale de la sfârşitul fiecărui segment. Muzica se developează pe axa secundei mari, într-un mod oarecum didactic, ingenios ca studiu de compoziție - în sensul a câte unui mereu altceva, pornind dinspre incipituri sonore asemănătoare. Mai scurtă, partea a doua comportă un ton oarecum zglobiu, generându-se amuzant dintr-un motiv de două secvențe, ca dintr-o gamă tonală, urmate de un „ciripit" cadențial, în construcția unui arc tripartit (unde segmentul mediu aminteşte de celula secundei mari armonice şi/sau melodice, a primei părți). Pe ansamblu, mi s-a părut că sentimentul de naturalețe în cinetica formei a fost oarecum umbrit de interseul pentru combinatorica/jocul construcției, în raport cu care compozitorul a vădit mai mult interes.

Cătălin Crețu (România) - ***Monolog***. Compozitorul a optat pentru o muzică vivantă şi tonifiantă, de tip cântec sau dans, derulat *giusto*, simplă dar incitantă, mai ales sub aspectul asimetriilor ritmice şi a supleții melodice, geometrizate ludic prin liniile unor scări suitoare şi coborâtoare. Raportată întregului program al concertului, această lucrare consider că a avut şi funcția unui revigorant *intermezzo*.

Adina Dumitrescu (România/Finlanda) – ***La femme aux cheveux de flammes***. Cred că organicitatea acestei compoziții vine din două aspecte de stare: o constantă modală în scară infraoctaviantă (re diez, mi, sol, la bemol – reprezentând de fapt modulul unui mod cu transpoziție limitată); o aproape neîntreruptă pedală de pulsație, în formulă de *tremolo*. Peste astea survin, cu statut de mici evenimente, diferite fulgurații melodice sau armonice, figurate prin arpegii, acorduri repetate, polifonii complementare în pulsații contrastant mai lente. În expresia ei, a cărei formă de tip clasic este deosebit de frumos şi bine construită, muzica se dovedeşte într-un deplin acord cu titlul literar, percepția dinamicii şi intensității flăcărilor, dar şi a feminității pure, mustind de elan juvenil, fiind pe deplin sugerate. Prin această lucrare, compozitoarea a dorit şi să omagieze personalitatea creatoare a lui Claude Debussy, la aniversarea a 150 de ani.

George Balint (România) – ***Diada***. Mi-am propus situarea timbrului de acordeon în zona unei expresii mai austere şi grave, de format clasic şi nuanță poetică. Sunt trei segmente-stări, puternic contrastante (luminos, întunecat, luminos), bazate pe flexionarea aceleiaşi teme melodice – de rit baroc, în primul segment; aproape expresionist şi abstract, în al doilea; sublimat în acut, prin figurațiile unor sonorități ca de bucium şi/sau fluier, pe sub a căror retragere dinamică (de intensitate) se articulează solemn câteva acorduri de nuanță majoră, în ultimul segment al lucrării.

Drew Wilson (Anglia) – ***Nacht und Nebel***. Aproape rapsodic, se înlănțuie o serie de segmente, fiecare fiind construit pe două planuri: al unei pulsații lente, uşor asimetrice, sugerând un fel de păşire, cu diferite grade de densitate (prin constituția armonică) şi tempo (prin mărimea duratei lor - egale, mai mici sau mai mari decât o măsură de trei, patru sau cinci timpi, şi în raport cu diferite valori metronomice); al unor motive care apar în intervalul paşilor, ca sugestie a unor fantasme închipuite prin ceață, ea însăşi cu variabilă transparență, sub difuza lumină a unei nopți cu lună plină. „Păşitorul" (a cărui perspectivă ni se propune) trece astfel prin diferite situații scenice (valuri de ceață), trăind o largă gamă de stări, de la tensiunea misterului tenebros la elanul rotitor-ameţitor al valsului. Ca sub o pală de vânt, în ultimele trei măsuri ale lucrării ceața se risipeşte subit, lăsând razei de lună o fulgerătoare strălucire (preț de numai o clipă, căci apoi, la fel de spontan, piesa se termină).

Eroinele protagoniste ale acestui veritabil recital-concert de matineu au fost acordeonistele Terhi Sjöblom (Finlanda) şi Marija Kandić (Serbia), care au susținut cu vigoare, convingere dar şi măiestrie interpretativă întregul program. În după masa aceleiaşi zile a avut loc şi un workshop de compoziție, moderat de muzicolog Irina Vasilescu. Practic, compozitorii (aproape toți fiind prezenți), cele două interprete, precum şi toți ceilalți muzicieni invitați, au comentat într-un mod colocvial diferitele impresii, idei şi tehnici de execuție, în referința lucrărilor audiate în concert. Subliniem şi cu privire la dimensiunea internațională a întregului festival, la care au participat efectiv, ca interpreți, moderatori şi compozitori, muzicieni şi muzicologi din diferite țări europene.

Simfonia „Ceasurilor” de la Zürich: o permanentă premieră

Doina MOGA

De mulți ani încoace, petrec o parte substanțială din vacanța de vară, într-o țară mică, oarecum din centrul Europei, fără ieşire la mare, dar cu multă apă în râuri şi lacuri – adânci şi curate –, cu verdeață abundentă, împrăştiată generos în parcuri, grădini, păduri, pajişti, munți, parte cu zăpadă pe ei, o țară în care se împleteşte fericit civilizația sub toate aspectele ei cu bogăția neostentativă şi ospitalitatea firească, neagresivă a oamenilor, o țară a simfoniei clopotelor şi totuşi o țară a liniştii, în fine, o țară parcă ruptă din poveşti, Elveția.

Şi de fiecare dată când ajung la Zürich, reşedința vacanțelor în cauză, trăiesc pregnant sentimentul că sunt cufundată într-o mare a muzicii. Şi tot de fiecare dată, cu o precizie de ceas elvețian, mă minunez şi mă îmbăt de omofonia aproape ancestrală, cauzată de împletirea cântecului păsărilor, cu dăngănitul clopotelor, cu clipocitul apei, şi cu muzica operelor pe care până în această vară le urmăream în serile de încheiere a stagiunii. Ani de ani de ani. Acum însă, ajungând după eveniment (de operă e vorba), am descoperit cu mare uimire şi cu tot atâta bucurie că muzicalitatea oraşului e mult mai fermecătoare şi inedită fără ajutorul vreunui compozitor, oricât de renumit ar fi el. Hoinărind prin liniştea, confortul, naturalețea, eleganța şi muzicalitatea lui, am primit în plin acum, impactul sonorităților speciale ale oraşului, o sonoritate unică pe care n-am mai întâlnit-o niciunde, deşi am petrecut destul de mult timp în citatele de renumită rezonanță occidentală sau de mare mister oriental.

Este uluitor să auzi ceasurile ce străjuiesc în majoritate zeci de biserici şi catedrale, excelent acordate, cu o melodicitate caldă şi învăluitoare ca un vibrato baritonal de violoncel sau ca un tremolo înviorător de corn care bat din sfert în sfert de oră, nemaivorbind de momentele aproape apoteotice când se aud 10-11 sau 12 bătăi deodată de la diferite biserici aşezate în diferite zone, la diferite înălțimi şi cu diferite porți de emisie. Iar din jocul aleatoric al acestor sonorități continue apar armonii surprinzătoare, puncte de orgă de mare profunzime şi fragmente de arii nescrise şi necompuse niciodată de nimeni. Aş spune că este *un spectacol total*, punctat când şi când de un strigăt de pasăre, de o adiere prin frunzele copacilor, de un clipocit de apă, de variația ritmurilor picăturilor de ploaie şi totodată un *spectacol mereu nou*, pentru că deşi marchează ora exactă, aceste ceasuri nu sună niciodată la fel, datorită intervenției întâmplătoare a naturii. Mai au şi alte calități. Dacă e noapte, ele leagănă şi liniştesc; dacă e zi, alintă; dacă e soare, mângâie; dacă plouă, consolează, iar dacă se întâmplă să fii într-o biserică, să zicem Fraumünster, aproape că auzi cântând vitraliile lui Mark Chagall.

Ce mai, în Zürich, totul cântă, încântă şi surprinde cu profunzimea sonorităților ceasurilor ce compun din sfert în sfert de oră o altă simfonie irepetabilă. Majoritatea oamenilor sunt înnebuniți după ceasurile elvețiene. E şi normal. Sunt cele mai bune, sunt cele mai elegante şi cele mai scumpe. Cine îți permite, le cumpără şi le poartă la mână ca un trofeu al timpului şi bunăstării. Mie, şi din fericire nu sunt singura, îmi place doar să le ascult. De aceea, deja deabia

aştept vara viitoare ca să îmi purific auzul şi sufletul cu noi simfonii create de străvechi ceasuri şi cu armonii speciale cărora natura le oferă mereu o altă acustică. E nemaipomenit, aproape miraculos, mai ales pentru un muzician în vacanță, să fie martorul auditiv a scrierii ad hoc a fermecătoarei simfonii a ceasurilor aflată într-o permanentă premieră. E un adevărat regal. Şi nu încetez să mă minunez de fiecare dată când merg acolo de combinațiile simple, dar de mare efect pe care le poate da sunetul compus de geniul uman cu muzica naturii, inimitabilă şi imprevizibilă. Asta da concert! El nu trebuie ratat, mai ales că pentru a-l asculta nu este nevoie să fii legat de o data calendaristică anume sau de o oră exactă. Şi este unică. Ascultați **Simfonia ceasurilor** de la Zürich şi vă veți minuna şi bucura nelimitat.

Tinerețe şi glorie

Începându-şi cariera direct pe o mare scenă lirică a lumii, Staatsoper Viena, unde s-a format alături de cei mai iluştri artişti ai momentului, susținând roluri tot mai importante, câştigând premii, fiind invitată să debuteze şi la Los Angeles, soprana Laura Tătulescu a optat apoi să devină prim-solistă la Staatsoper München, unde continuă să cucerească publicul, să fie elogiată de presă, să primească distincții, având contracte şi în alte colțuri ale lumii.

Anca Florea: *Există diferențe între cele 2 mari teatre?*

Laura Tătulescu: În Germania, Bayerische Staatsoper este teatrul nr. 1. Şi cânt aici în compania aceloraşi colegi de anvergură pe care i-am avut parteneri la Viena. Sincer vorbind, la München am repetiții cu orchestra pentru fiecare titlu pe care îl abordez, ceea ce la Viena se petrecea extrem de rar, în general în cazul unor premiere. Am reluat parte dintre rolurile pe care le-am interpretat la Viena – Suzanna, Despina, Tebaldo, Musetta, Marzeline (din **Fidelio**) -, dar am şi adăugat multe, printre care Karolka (**Jenufa**), Zerlina, Adina, Gretel, Prima Doamnă (**Flautul fermecat**). M-am reîntâlnit cu dirijorul Marco Armiliato, cel cu care, la Viena, am colaborat în **Werther** sau **Don Carlo**, apoi cu Daniele Gatti care s-a aflat acolo la pupitrul premierei cu **Boris Godunov**, iar aici a condus noua producție cu **Fidelio**, lucrând excelent împreună. Imediat după venirea mea la München, am început repetițiile pentru premiera cu **Don Giovanni**, având posibilitatea să colaborez cu o altă celebritate – Kent Nagano, director artistic al teatrului; inițial am avut diferențe de opinie, dar discutând am ajuns la un consens şi chiar mi-a spus la final că modul în care a crescut rolul aşa cum l-am interpretat eu a fost impresionant, apreciind totodată şi calitatea vocii mele, ceea ce m-a bucurat mult. De curând „am sărit" în **Nunta lui Figaro**, în Contesa fiind Anja Harteros (cu care am cântat şi în **Don Carlo** sau **Don Giovanni**), în Figaro - John Relyea, iar în Conte - Simon Keenlyside, cel care mi-a fost partener şi la Viena.

A. F.: *Anul trecut a marcat debutul la Londra şi prima experiență într-o operă de Rameau.*

L. T.: Au fost 3 luni cu totul speciale pentru mine, fiind singura aleasă din afara trupei specializate în muzica baroc şi singura care nu eram din Anglia, iar **Castor şi Pollux** constituia o noutate absolută în Marea Britanie; pe de altă parte, mi-a prilejuit apariția în primul meu rol negativ, ceea ce a fost o provocare deosebit de interesantă şi… mi-a plăcut mult, mai ales că montarea era splendidă. Începuseră deja spectacolele londoneze, când am fost rugată să preiau, la München, rolul Despina, aşa încât "am făcut naveta", trecând totodată, de pe o zi pe alta, de la Rameau la Mozart şi iar la Rameau, dar… nu mi-a fost greu. Tot în acea perioadă eram anunțată că mi s-a acordat o foarte importantă distincție - Premiul Festivalului de operă din München pe 2011 - pentru premiera mondială a operei moderne **Make No Noise** de Miroslav Srnka (în care am susținut rolul principal) şi interpretarea personajelor Zerlina şi Marzeline în Festival. Aşa încât iarăşi am fugit de la Londra, cântând în Gală aria din **Faust** (partitură cu care am absolvit Conservatorul, acum într-o altă abordare stilistică) şi duetul Marcellina-Suzanna, alături de o colegă care a primit un alt premiu. Adevărul este că oricum în stagiune făceam concomitent 5-6 roluri diferite – un test pentru tehnica vocală, pentru rezistența şi capacitatea mea de a trece fără probleme de la o țesătură la alta.

A. F.: *De-a lungul ultimilor ani s-au derulat şi alte turnee deosebite.*

L. T.: Am fost cu ansamblul de la München în Hong Kong, cu **Cosi fan tutte** şi mi-a făcut o deosebită plăcere ca după **Boema** din festivalul münchenez să vină la mine cineva care mă văzuse şi în Coreea, ceea ce, sincer, a fost surprinzător şi extrem de plăcut, iar el era încântat să mă reasculte. Anterior, am cântat şi în Japonia (fie în compania Filarmonicii vieneze, fie în aceeaşi operă mozartiană, dar cu colegii de la Viena, sub bagheta lui Riccardo Muti), la Concertgebouw – Amsterdam sau în SUA.

A. F.: *Trecuta stagiune a adus şi noutatea unor recitaluri de anvergură.*

L. T.: În cadrul unei gale foarte selecte, singurii oaspeți speciali au fost tenorul Jonas Kaufmann... şi cu mine! Am ales aria Marzelinei (ca preambul la premiera cu **Fidelio**, care a avut loc în zilele următoare) şi o arie a lui Liu din **Turandot** – o noutate în repertoriul meu. Iar în primăvară am fost invitată să susțin primul meu recital de operă cu orchestra, în renumita sală Rudolfinum din Praga, în compania Filarmonicii, dirijor Jakub Hrusa; am ales 8 arii - în prima parte Mozart şi Beethoven, apoi iarăşi ceva nou pentru mine – Ninetta (din **Coțofana hoață**) şi Leila -, dar şi Adina, Margareta sau Lauretta; o seară frumoasă, cu mare succes şi cronici grozave. Imediat am plecat la Timişoara, unde am cântat pentru prima oară şi m-am bucurat enorm că maestrul Corneliu Murgu m-a invitat să evoluez în **Nunta lui Figaro**, cu David Crescenzi la pupitru (excelent dirijor cu care colaborasem şi la Bucureşti), întâlnind şi solişti de primă mână, într-un teatru ca o bijuterie, în fața unui public avizat şi cald."

A. F.: *Se pare că fiecare ediție a Festivalului de la München aduce o noutate.*

L. T.: De această dată am debutat în **Medeea in Corinto** de Mayr, partenerul meu fiind Ramon Vargas, alături de Nadia Michael, iar în fosă Ivor Bolton; regia era modernă, ca şi cea de la Londra. La Viena, majoritatea producțiilor erau clasice, dar la München multe sunt moderne, aşa încât am întrupat diverse personaje în montări extrem de diferite, ceea ce pentru mine a constituit o şcoală extraordinară. Acolo **Fidelio** era montat de Otto Schenk (cu logică, simplitate, de mare efect), iar aici viziunea lui Calixto Bieito a fost, în ce mă priveşte, mai ales o provocare de ordin fizic, pentru că purtam pantofi cu tocuri de 12cm, trebuia să alerg în sus şi în jos într-un labirint, în timp ce cântam (în prima parte a ariei stând întinsă pe spate, cu capul atârnând), Marzeline agitându-se permanent, căutându-l pe Fidelio, dragostea ei devenind o adevărată obsesie; mai neplăcut (dar logic) a fost faptul că, în aceste condiții, dorind cu orice preț ca el să o placă, nu se mai poate controla şi ajunge să îşi întindă rujul şi pe față… Dacă noi, interpreții, nu suntem convinşi de ceea ce facem, nu putem avea pretenția ca publicul să înțeleagă. Şi atunci, încerc să îmi caut motivație pentru fiecare gest. Un regizor de operă ar trebui să cunoască necesitățile unui cântăreț, aşa încât, spre exemplu, lui Woody Allen, care era la prima sa montare de operă, a trebuit să i se spună toate acestea, iar acel **Gianni Schicchi** de la Los Angeles a fost foarte reuşit, s-a prezentat apoi şi în Festivalul de la Spoletto – Italia, primind de altfel Premiul Puccini.

A. F.: Curând va începe o nouă stagiune "plină", cu multe noutăți de real interes.

L. T.: În septembrie plec la Edinbourgh – Scoția, unde voi cânta, în concert, **Cosi fan tutte**, dirijor fiind tânărul Robin Ticciati, care va fi noul director muzical la Glyndebourne. Mi-aş dori să cânt şi la Bucureşti ceva nou, mai ales că repertoriul meu va lua o altă turnură – spre exemplu, în stagiunea viitoare, după ce voi relua rolul Suzanna în 14 spectacole la Glyndebourne, voi debuta în Norina, dar în America, la Festivalul de la Santa Fe, în 9 spectacole (regia Lorant Pelly). Foarte interesant va fi şi debutul meu în Richard Strauss, în 2014, la Dresda, mai ales că renumitul Christian Thieleman m-a auzit la München şi m-a ales pentru rolul Zdenka din **Arabella**. Multe debuturi, noi teatre importante, colaborări cu alți dirijori şi solişti din marea lume a scenei lirice. Cred că… e bine.

Mirela Zafiri, călătorie în lumea fără dor

Grigore CONSTANTINESCU

În lumea muzicii vocale a ultimelor două decenii, personalitatea sopranei Mirela Zafiri s-a impus asemenea unui subiect predilect pentru cei interesați să descopere firescul şi tenacitatea mijloacelor prin care se construieşte o ascensiune în lumea artei spectacolului. Nu sunt singurul care i-a urmărit cu interes, poate surpriză şi curiozitate, pasiunea fără linişte cu care a slujit, pentru ea şi ceilalți, iubirea de muzică şi talentul dăruit de destin. Am avut bucuria să-i cunosc succesele, pe scena de operă şi de concert, în ambianța universitară, competițională, dar şi în cea a lansărilor editoriale sau discografice. Cine parcurge, măcar în treacăt, lista realizărilor sale află că tânăra muziciană din Lugoj a studiat pianul şi viola, că şi-a intuit şi descoperit vocea, cultivând pătimaş studiul capabil să o ducă spre afirmare. Mirela Zafiri, o imagine ce merita aplauzele publicului, a dorit îndrumarea maeştrilor, mulți ca număr şi faimă, căutând

perfecțiunea în primul rând la clasa sopranei Georgeta Stoleriu, profesoara creatoare de vedete internaționale. Interesul pentru miniatura vocală, unde ne lasă moştenire o suită semnificativă de discuri, se uneşte cu arta belcantistă, de la opere de Bellini sau Verdi la cele de Donizetti, ultimul spectacol pe scenă fiind rolul titular din *Lucia di Lammermoor*, la Opera din Braşov, cu numai şase luni în urmă (31 martie). Prezențele sale scenice nu au ocolit strălucirea vocală a

divertismentelor şi jazzului, invitată fiind, adesea, şi peste hotare, în Franța, Germania, Spania, Italia, Elveția, Austria, urcând cu scânteierile de diamant ale coloraturilor sale scara stelară a partiturilor lui Strauss. Nu a ostenit să scrie o carte despre Mozart, numeroase articole şi interviuri? Ce o interesase, ca interpret, privind poezia şi muzica, îmbinate în cântec, pentru a deveni Teză de Doctorat? A fost un prilej de mai bună cunoaştere a gândurilor sale, în dialogurile şi studiile intreprinse sub îndrumarea mea pentru realizarea şi susținerea proiectului, după ce parcursese cursuri de măiestrie interpretativă şi master. Sunt numeroase distincțiile româneşti şi internaționale ce i-au subliniat meritele, precum şi cronicile care au comentat linia ascendentă a carierei sale, recunoaşterile unei valori în aşteptarea luminilor maturității, ocolind pragurile şi duşmăniile, uitând ce este răul şi pe cei care îl pot mânui cu abilitate. La orizontul primilor ani din al patrulea deceniu de existență, s-au ridicat amenințătoare şi nebănuite, negurile, teama. Cine poate şti cum a resimțit în sufletul său, acest om atât de vesel, generos şi puternic, bănuielile spaimei? Vestea rea a dispariției Mirelei Zafiri aparține finalurilor tragice, pentru care niciodată nu suntem pregătiți. Ne-a lăsat, ca să nu o uităm, amintirile, scrierile cu cuvinte potrivite pe vers sau emoție, iubirea necondiționată față de cei dragi şi, mai ales, vocea, aşa cum s-a aşezat în înregistrări radiofonice, pe discurile cu cântece. Dar, oare ce poate înlocui farmecul unei ființe care iubea viața ca Mirela Zafiri?

Petre Crăciun
29 martie 1924 - 25 iulie 2012

Ioan GOLCEA

Născut în localitatea *Târguşorul Nou* din județul Prahova, a absolvit Seminarul Central din Bucureşti şi Şcoala Normală de Băieți. Licențiat al Facultății de Teologie şi al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din Bucureşti, la specializările *Profesor de muzică* şi *Dirijat cor academic*.

Prin pregătirea şi dăruirea sa a înnobilat activitatea a trei instituții artistice şi de învățământ superior: *Filarmonica „George Enescu”* (1950-1964) în calitate de corist, şef al Secretariatului Muzical, Manager artistic al instituției. Cei patrusprezece ani dăruiți Filarmonicii s-au concretizat într-o coordonare ireproşabilă a programelor de concert şi turnee de răsunet în Ungaria, Polonia, Bulgaria, Grecia, Austria, Germania, Franța, Anglia, Belgia. În perioada 1957-1959, Maestrul Petre Crăciun a dirijat Corul de cameră al Filarmonicii, adeverindu-şi talentul interpretativ şi orizontul stilistic în alcătuirea programelor corale.

În 1962 devine *cadru didactic la Conservator* (a doua instituție onorată de competențele multiple ale Maestrului), susținând cursuri de înaltă măiestrie didactică, concerte memorabile cu formațiile corale ale anilor de studii, programe de anvergură (ex. *Missa* de G. de Machault - cor şi orchestră).

În perioada 1981-1986 este ***Decan*** al Facultății de Compoziție, Muzicologie şi Pedagogie muzicală iar între 1986-2000 conduce - cu înaltă competență şi autoritate artistică - *Catedra de Teorie - Dirijat - Pedagogie*, ulterior *Dirijat şi Muzică religioasă*.

A treia instituție în care Maestrul Petre Crăciun a contribuit la impunerea prestigiului artistic a fost *Ansamblul tineretului din Bucureşti* (1964-1973), în calitate de ***Dirijor*** al corului. Repertoriul şi acuratețea interpretativă a acestui ansamblu au fost apreciate în concertele din Bucureşti, din țară, în turneele de la Sofia şi Berlin, la edițiile Festivalul Internațional al Tineretului, înregistrările de la Radio, emisiunile postului de Televiziune.

Profesorul universitar Petre Crăciun s-a remarcat prin trăsături alese manifestate în ***plan profesional*** - *ținuta intelectuală a cursurilor de Dirijat şi ansamblu coral, implicarea în viața catedrei şi a Facultății, activitate ştiințifică permanentă, îndrumarea formațiilor corale din țară, membru în jurii şi în comisii, conducerea specializării Dirijat cor academic, inițierea studiilor de Master şi a disciplinei „Stilistică dirijorală” (1991-2000), organizarea primelor patru ediții ale Concursului de creație corală pentru tineri compozitori şi a Concursului pentru tinerii dirijori de la Filarmonica din Craiova* - şi ***moral*** - *caracter ferm, vibrant la problemele semenilor, moderator de conştiințe, creator de modele în viață, susținător al valorilor interpretative, luptător permanent pentru anihilarea pornirilor egoiste şi înlocuirea lor cu generozitate şi altruism*.

În 1990 a inițiat şi condus Asociația Națională Corală din România, pe care a afiliat-o la Asociația Corală „Europa Cantat”.

Cei 88 de ani ai Maestrului Petre Crăciun au fost un izvor de energie pozitivă pentru cei din jurul său, un model de viață trăită în studiu, cercetare, vis şi împlinire, dăruire şi dragoste pentru oameni, afinitate nemărginită pentru studenți, modestie şi viață morală impecabilă. Profesorul Petre Crăciun este o personalitate inconfundabilă a didacticii dirijorale, etalon de generozitate profesională şi capacitate organizatorică, Maestru al gândirii şi simțirii muzicale, modelator de individualități dirijorale prezente la catedrele din gimnazii, licee, facultăți de specialitate, dar şi a dirijorilor profesionişti din țară şi dincolo de hotare.

FIE-I AMINTIREA VEŞNICĂ !

Anunț

Centrul de Excelență al UNMB invită colegii muzicologi (şi nu numai) din întreaga țară să facă sugestii pentru îmbunătățirea prezenței muzicienilor români în *The New Grove Dictionary of Music an Musicians*, acum când se pregăteşte o nouă ediție.

Dacă aveți propuneri **concrete** de lărgire a unui articol, de adăugare de date, de aducere la zi cu creații sau alte realizări, de noi intrări, sau orice alte idei, vă rugăm să ne contactați prin email editura@unmb.ro, prin telefon 0213112545, sau pe Facebook.com/centruldeexcelenta.

Cu mulțumiri, Mihai Cosma

Un valoros lexicon muzical regional

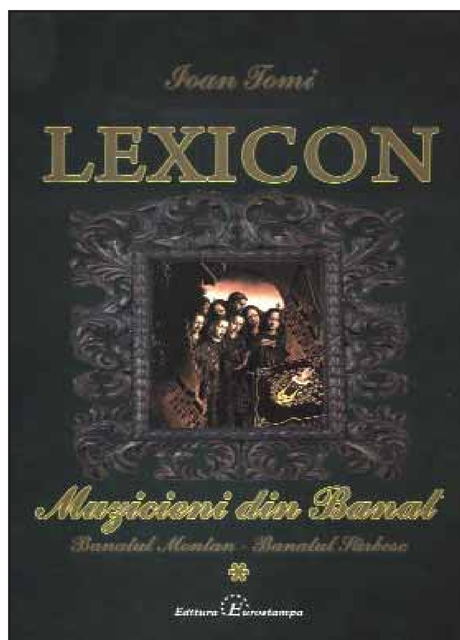
Muzicieni din Banat

Viorel COSMA

De peste o jumătate de mileniu, Banatul a dispus de o efervescentă viață muzicală. Timişoara a fost un centru artistic multicultural european (românesc, maghiar, sârbesc, german şi ceh), cu strânse legături culturale cu Viena, Budapesta, Belgrad, Praga şi Bratislava, numeroşi compozitori, interpreți şi profesori străini stabilindu-se definitiv pe meleagurile noastre. Muzica bisericească ortodoxă a românilor şi sârbilor din Banat s-a împletit armonios cu muzica bisericească catolică , luterană şi calvină a saşilor şi şvabilor, dar mai ales a ungurilor şi cehilor, au conviețuit sute de ani, adeseori – aşa cum au arătat unii cercetători contemporani (Fr. Metz) – creația religioasă bănățeană preluând intonații locale, autohtone, originale. Din păcate, sute de compozitori, dirijori de coruri, organişti, interpreți de muzică populară, au rămas în afara integrării lor în comunitatea țării de adopție, fiind socotiți „străini". Recentul lexicon *Muzicieni din Banat* de Ioan Tomi, dedicat *Banatului montan* şi *Banatului sârbesc* Vol. 1 (Editura Eurostampa din Timişoara) a făcut primul pas important, decisiv în valorificarea moştenirii spirituale a celor peste 350 de muzicieni care au activat în sec. XIX şi sec. XX în partea de vest a României. Acelaşi autor a publicat anterior, în anul 2009, un alt *Dicționar*, cuprinzând *123 de compozitori, dirijori, muzicologi personalități ale culturii muzicale din Banatul istoric*, spre a încerca să sensibilizeze opinia publică românească asupra bogăției de talente artistice care au înflorit pe aceleaşi meleaguri timişene.

Ioan Tomi

Muzicologul Ioan Tomi a depus o muncă uriaşă de depistare în arhive, colecții particulare, presa română şi străină, a peste 350 de dirijori, compozitori, instrumentişti, interpreți de muzică cultă, laică, religioasă şi populară, profesori, atât profesionişti, cât şi amatori, care au contribuit la susținerea vieții artistice în Banat. Faptul că „mărunții" şi „autodidacții" (țărani, mineri, plugari, apicultori, tinichigii ş.a.) domină masa muzicienilor profesionişti de statură națională, împrumută *Lexiconului* nu doar un farmec distinct, ci şi un interes documentar particular. În Banat, autodidacții au făcut muzică serioasă, fiindcă cultura artistică familială avea un loc preponderent în viața socială (tatăl, mama şi copiii, bunicii şi nepoții, cântau în aceleaşi formații corale şi instrumentale). Numele necunoscute din lucrarea lui Ioan Tomi sunt preponderent, fapt esențial al unui lexicon regional care îşi justifică necesitatea, utilitatea ştiințifică şi valoarea contribuției autorului la îmbogățirea patrimoniului național. Alături de câteva personalități de referință ca Tiberiu Alexandru, Petre Ciorogariu, Gh. Firca, Nicolae Floreis, Iosif Gerstenengst, Cornelia Hölossy, Vasile Jjac, Frank Rudolf Kárrász, Şt. Lakatoş, Atanasie Marienescu, Martin Novaček, Sabin Pantuza, Doru Popovici, Timotei Popovici, Antoniu Sequens, Miron Şoarec, Marius Țeicu, Zeno Vancea şi Anton Zeman, se întâlnesc nume de mari lăutari, cântăreți populari, maeştri de coruri, precum Nicolae Bica, Ion Cucu-Bănățeanu, Aurelia Fătu-Răduțu, Luță Ioviță, Ion Luca-Bănățeanu, Luca Novac, Ana Pacatiuş, Nicolae Perescu, Ion Românu, Nicoleta Voica, Iosif Velceanu ş.a. Nu lipsesc nume de virtuozi instrumentişti de talie mondială ca violonista Corina Belcea şi pianistul Daniel Goiți, tineri muzicologi precum Constantin Tufan Stan şi regretatul Doru Murgu, dar şi personalități din păcate – mai puțin cunoscute ca organologul Caius Lepa, dirijorii Otto Sykora şi Franz Zech, compozitorul Aurel Popovici-Racovitză, laureat al premiului de compoziție *George Enescu*.

B o g ă ț i a documentară a fiecărei fişe biografice, adeseori cu amănunte pitoreşti, ieşite din cadrul lexicografic clasic, citarea corectă a surselor, sobrietatea stilului de redactare şi mai ales rubrica de „beton" a oricărui instrument de informare (*Bibliografia*), conferă încredere deplină în volumul *Muzicieni din Banat*. Nu puține nume „bănățene" a căror activitate şi moştenire spirituală depăşeşte cadrul local (precum compozitorii Milan Vlajin – autor de suite simfonice, *concertigrossi*, 3 cvartete de coarde sau oravițeanul Franz Zech – creatorul operetei *Nostrina*, dirijorul vodevilului *Naşa Trina* şi operetei *Crai-Nou* de C. Porumbescu, ambele premiere de răsunet în epocă (1888), merită să figureze în lucrări de sinteză națională.

O singură sugestie pentru viitorul lexicon: formulări bizare de tipul „*primaş*", „*notar substituit*", „*militant unionist*", „*dansator de brâuri bănățene*", „*inspector* şcolar", „*lector* universitar", „*doctor* în economie", „*animator cultural*", „*militant în economia financiară*", nu sunt profesiuni artistice, ci grade didactice, funcții administrative, aprecieri subiective de caracterizare. Chiar şi autodidacții în muzică, dispun de o profesiune de bază ca medic, inginer, scriitor, pictor, sculptor, actor, arhitect etc.

Lexiconul *Muzicieni din Banat* de Ioan Tomi, confirmă impunerea unui muzicolog/lexicograf autentic în peisajul ştiinței noastre muzicale atât de sărac, într-un moment în care societatea şi cultura contemporană aşteaptă aceste instrumente de informare rapidă, concisă şi de mare probitate documentară, dar tot deodată marchează un exemplu pe care l-am dori multiplicat şi în alte colțuri de tradiție muzicală din țară.

Liviu Dănceanu: Figurații şi fulgurații

Corneliu Dan GEORGESCU

Am în mână ultima carte (dacă între timp nu a mai apărut ceva nou...) a lui Liviu Dănceanu *„Figurații şi fulgurații“* (Editura UNMB, 2011). Am început prin a o răsfoi pe drumul de întoarcere de la Bucureşti către Germania, după terminarea SIMN-ului 2012, apoi, captivat de una sau alta dintre multiplele teme, m-am adâncit din ce în ce în lectură - nici nu ştiu când am aterizat la Frankfurt am Main. Nu îmi pun problema de a încerca să descriu aici în întregime acest fenomen care este autorul cărții, compozitorul şi gânditorul Liviu Dănceanu - un fenomen pe care de mulți ani îl percep, admir şi mă străduiesc încă să-l înțeleg pe deplin - ci doar de a comunica unele impresii provocate de cartea domniei sale.

Ca şi stilul său dirijoral, expunerea multiplelor teme din carte este calmă, sigură, precisă, ideile vin firesc, fără teatralitate căutata, dar consistente, țintind undeva mult mai departe decât pare. Temele abordate sunt atât de diverse, încât devine destul de repede clar că autorul nu scrie doar cronici sau enunță comentarii tip *laudatio*, nici chiar doar considerații estetice sau filozofice, ci că observă de undeva de sus scena muzicală, cu toate aspectele şi implicațiile ei, ca pe un fel de pretext pentru a privi pur şi simplu viața şi de a medita asupra ei... Este un fel de înțelepciune sfătoasă în spatele multor considerații ale sale, înțelepciune pe care el nu o etalează agresiv, dar nici nu se sfiieşte să o arate sau încearcă să o ascundă. Astfel se poate explica faptul că el reuşeşte să găsească întotdeauna câte un ecou deosebit al oricărei teme alese, ca o deschidere spre o altă lume, spre un alt nivel de înțelegere al lucrurilor. Alături de cantitatea enormă de muzică rulată aici, tocmai acest *fel specific de înțelegere al lucrurilor* mi se pare una dintre caracteristicile cele mai neobişnuite - şi valoroase - ale acestei cărți, şi asupra lui îmi voi permite să zăbovesc ceva mai mult.

Dar, mai întâi, *a propos* teme alese: este vorba de diferite manifestări ocazionale (concerte, aniversări, alte festivități, turnee, festivaluri) sau gânduri despre teme „eterne” cum ar fi acelea de public - deci, recepție şi țel al comunicării muzicale, calculator - deci, instrumente ajutătoare în compoziție, criza muzicii moderne, tradiția corală, muzica românească în lume, hegemonia civilizației ochiului, postmodernism, limbaje muzicale supuse formalizării, efemer etc. etc. Astfel trec aproape neobservate poate cele mai nobile gânduri pe care le-am citit vreodată referitoare la Octavian Nemescu, George Draga, Costin Miereanu, Richard Oschanitzki (prin biograful sau, Alexandru Vasiliu). Am regăsit de asemeni în volum atât impresiile lui Dănceanu referitoare la turneul ansamblului *Archaeus* întreprins în Germania în 2010 (Berlin, Mannheim, Dortmund, Düsseldorf, Köln), turneu în timpul căruia - împreuna cu prietenul nostru comun, Eugen Wendel - am fost alături mai mult timp (acest turneu a avut un caracter, aş spune, eroic, reprezentând un efort cu totul excepțional pentru un conducător aflat între două operații pe inimă), cât şi cele referitoare la Festivalul George Enescu din septembrie 2011.

Este, cred, normal să nu subscriu chiar întotdeauna la cele citite, dar o fac de foarte multe ori, şi cu mare entuziasm. Mă refer în special la acel ecou al unei anumite poziții morale, chiar uşor moraliste, prezente în substrat în aproape fiecare intervenție. Nu este nici comod, nici plăcut să ne situăm pe această poziție moralistă - doar aparent pesimistă, deoarece încrederea care se acordă astfel speciei umane valorează mult mai mult decât o poziție superficial optimistă. Ar fi însă mai practic şi mai diplomatic să descriem lucrurile aşa cum le vede fiecare, indiferent, amabil, uşor laudativ... Dacă ne permitem să le privim uneori critic, ne luăm o mare răspundere şi riscăm să fim greşit înțeleşi. Dănceanu face acest lucru cu dezinvoltura celui care este obişnuit să fie greşit înțeles... şi îşi vede de drumul lui, aşa cum îl concepe el. Dar Dănceanu nu este doar un moralist... caracterul ludic nu lipseşte nici din creația sa muzicală, nici din opera literară, după cum, dorința de a experimenta (dar nu la modul facil!) nu l-a părăsit niciodată.

Spuneam că Dănceanu nu ezită să prezinte lucrurile aşa cum le vede el, riscând să producă nedumerire. Una din ideile la care el revine ca la un fel de refren (nu numai în această carte) este aceea că „astăzi se compune prea multă muzică”. Mărturisesc că - deşi sper că înțeleg bine ce vrea să spună - nu astfel văd eu problema principală a crizei muzicii - şi a culturii „serioase” contemporane... În definitiv, ce nu este prea mult astăzi? Se şi vorbeşte prea mult, se scrie prea mult, există prea multe maşini, prea multă politică, poate prea mulți oameni, în orice caz, prea mulți ignoranți, nepăsători, egoişti... De aceea aş formula altfel problema (şi cred că nu mă situez prea departe de felul lui de a gândi): cei puțini care ar avea într-adevăr ceva de spus, cei puțini care pot oferi ceva de valoare, aproape că s-au pierdut în massa celor ce *se fac numai ca au ceva de spus*, au renunțat să mai lupte pentru drepturile lor, pentru punctul lor de vedere, acceptându-l (nu cu resemnare sau indiferență, dar numai cu un fel de bombăneală inutila, inofensivă, uneori chiar ridicolă) pe cel al „celor mulți”. S-ar părea că ei au acceptat deja în principiu şi doar aşteaptă dispariția lor efectivă ca o categorie specială, asumat elitară... Deci, nu prea multa muzică deranjează, ci prea multa muzică ieftină, făcută în grabă, fără un crez propriu, din interese comerciale, eşafodată pe structuri care nu au nimic de-a face cu cultura... Spuneam odată că astăzi nu mai există niciun criteriu de selecție al operelor de artă - orice grup influent din punct de vedere social poate impune orice, sau neglija orice. „Prea mult“ este deci arbitrarul, lipsa unei perspective... Nu democrația este de vină, ci egalizarea la un nivel foarte de jos, mai ales în măsura în care ea este acceptată de cei ce au - şi ar putea, ar trebui - să impună o altă perspectivă, mai înaltă - sau, cel puțin, să nu renunțe la a o proclama. Dar apartine *Weltanschauung*-ului post-modern să nu mai lupți prea convins pentru drepturile tale, atâta timp cât ele oricum *încă* mai funcționează - avem încă festivaluri de muzică contemporană (chiar dacă ele alunecă uneori in direcții ne-dorite), există încă unele edituri interesate să reflecte acest crepuscul... câtă vreme însă? Ne permitem sa râdem, să fim uşor ironici, să facem concesii unor confrați care nu vor pricepe niciodată de ce unul sau altul se încăpățânează să se străduiască să creeze o artă complicată, serioasă, originală, „grea”, inaccesibilă marelui public, eventual (post) avangardistă, experimentală, când se pot produce în serie atât de simplu improvizații facile, la modă, de mare succes... Nu aş vrea să dau de înțeles în niciun caz că aş propovădui astfel excluderea unei arte distractive sau „uşoare” din concertul manifestărilor umane - cel puțin în calitate de etnolog am pledat întotdeauna pentru păstrarea şi diferențierea celor mai diferite funcții pe care genurile muzicale le îndeplinesc în mod necesar pentru păstrarea unui echilibru psihic al personalității; este vorba numai de faptul că trebuie acceptat că unele dimensiuni ale acestei personalități umane pretind un efort ceva mai mare decât altele pentru susținerea lor, că nu pot fi lăsate „la discreția pieței”, pe scurt: că nu putem trăi fără „moralişti”...

Dar să revin la noua carte a lui Dănceanu... Nu în ultimul rând este de apreciat şi frumoasa limbă românească a autorului, foarte flexibilă, uneori uşor prețioasă, alteori căutând grotescul, cu surprinzătoare nuanțe sau înțelesuri, care conduc spre noi asociații - este un permanent joc nu numai cu cuvintele, ci şi cu sensurile, joc - deşi evident practicat cu plăcerea jocului şi cu mare virtuozitate - nu este deloc gratuit (cum suntem cam obişnuiți în ultimul timp), ci care generează un „câştig în dimensiuni” caracteristic. Există de asemeni o deosebită abilitate în căutarea unor simetrii de sens care să asigure echilibrul unor afirmații ce ar putea părea prea tranşante, sau în găsirea, pentru orice context mai abstract, a unei comparații din viața banală, de zi cu zi, eventual chiar a vreunei comparații cu totul neaşteptate, care clarifică şi proiectează o lumină neaşteptată asupra subiectului - şi nu odată o undă de humor foarte, foarte fin, abia perceptibil. Iată deci - ca şi muzica, textele scrise pot fi/ar trebui să fie *mai mult* decât sunete sau semne...

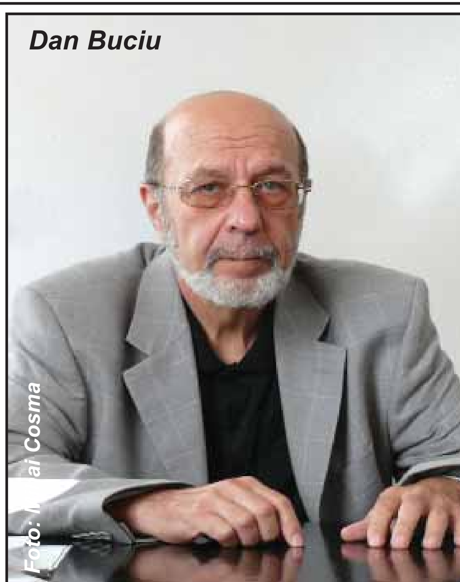
Ziua în care am aniversat...

Corina BURA

Data de 1 septembrie a anului curent a fost pentru UNMB una mai puțin obișnuită, localul acestei venerabile instituții devenind spațiul de desfășurare al unei întâlniri, istorică în felul ei, ai cărei participanți au aniversat 40 de ani de la absolvirea studiilor universitare. Anul 1972 s-a particularizat prin faptul că a fost acela al unei duble promoții de absolvenți : ultima inițiată în tainele artei muzicale pe parcursul celor 5 ani "clasici" şi prima a cărei durată de studii a fost comprimată la 4 ani fără ca noua schemă să afecteze

Viorel Cosma
Foto: Mihai Cosma

calitatea. Se poate însă susține că ideea a generat în timp, *hélas*, lanțul unor reforme, unele nefaste, care de atunci par a nu se mai sfârşi în sfera educației...La extraordinara inițiativă a unor colegi, care se aflau de mult pe celălalt țărm al Oceanului şi la disponibilitatea lor de a declanşa căutarea unui foarte mare număr de persoane, au răspuns „ prezent" nu numai cei care s-au mai aflat în țară dar şi cei stabiliți în statele celor 2 Americi, în Europa de Vest sau Orientul Mijlociu. La numărătoare s-a constatat că cei mai mulți erau încă în activitate, iar grupul profesorilor care au contribuit la conturarea frumoaselor cariere împlinite era destul de numeros. La masa invitaților din *Sala Enescu* unde s-a desfăşurat şedința festivă condusă de actualul Rector al UNMB, compozitorul Dan Dediu, au luat loc Prof. univ. Ion Beldi (Catedra de instrumente de alamă) - purtând cu o demnitate admirabilă cei 93 ani - şi Profesorii univ. Dr. Dinu Ciocan (Contrapunct şi Semiotică muzicală), Viorel Cosma (Istoria muzicii şi Critică muzicală), Octavian Lazăr Cosma (Istoria muzicii şi Muzicologie), Suzanna Sörenyi (Pian şi Acompaniament), Grigore Constantinescu (Istoria muzicii şi Muzicologie), Alexandru Leahu (Estetică şi Muzicologie), Nicolae Brânduş (Muzică de Cameră), Ion Cudalbu (Clarinet), Sandu Sandrin (Pian), Gheorghe Oprea (Folclor) şi fostul rector Prof. univ. Dr. Dan Buciu (Armonie). În sală s-au mai aflat Prof. univ. Victoria Dumitrescu - Başta de la Catedra de vioară, Prof. univ. Florina Cozighian (Pian - corepetiție) împreună cu distinsul violonist concertist Varujan Cozighian (profesorul unor absolvenți care au făcut o importantă cariera interna-țională). După intonarea tradiționalului *Gaudeamus igitur* s-a trecut la citirea cataloagelor, pentru FIM în *Sala Enescu*, unde pentru atât de mulți dintre cei prezenți a însemnat podiumul pe care şi-au început afirmarea, în timp ce în *Amfiteatrul Kiriac*, la FCMDP, a început depănarea amintirilor celor care au devenit realizatori Radio/TV, conducători de bine cunoscute canale muzicale Radio, muzicologi, cercetători sau prețuiți profesori. S-a spus despre absolvenții anului 1972 că ar reprezenta o „generație de aur" – nu ştim exact ce şi cât acoperă acest atribut dar privind ansamblul se poate afirma cu certitudine că există nume care vor fi reținute pentru posteritatea acestei însemnate instituții de învățământ superior. Televiziunea a înregistrat şi ea pe peliculă momentul aniversar şi a luat şi o serie de interviuri celor deja de mult prezenți pe undele canalelor TVR Cultural sau Radio România Muzical...Pentru o şi mai corectă imagine organizatorii Carmen Marino, Mihaela Doboş, Ghizela Tulvan, Doina Dacian, Carmen Manea ş.a. au propus şi au editat în condiții grafice excelente un album cu fotografii în care cei doritori au publicat biografii, poze, afişe, gânduri, experiențe de viață sau pur şi simplu au transmis mesaje colegilor – un gest fără precedent în istoria Conservatorului. Masa festivă a avut loc în frumoasele saloane ale Casei Universitarilor, unde, la un moment dat a avut loc un microrecital susținut de Dr. Camelia Pavlenco şi Andra Demidov cu romanțe de Dan Mizrahi şi D. Botez , continuat cu *chansonnettes* : voce şi pian, d-na Liana Gheorghiu Lungu. Petrecerea nu s-a sfârşit odată cu căderea serii ci a continuat a doua zi cu plimbări în Cişmigiu şi Herăstrău, în localuri elegante sau în micile bistrouri din zona Ateneului Român, un alt edificiu extrem de iubit în lumea artei sonore. Soarele blând de septembrie şi zilele senine au desăvârşit acest eveniment aparte, poate neaşteptat dar binecuvântat de Eutherpe.

Dan Buciu
Foto: Mihai Cosma

Octavian Lazăr Cosma
Foto: Mihai Cosma

FREEDOM JAZZ FESTIVAL

Florian LUNGU

La început de august se cuvine a evalua retrospectiv reuşitele manifestări festivaliere ale lunilor iunie şi iulie în areal autohton, precum **„Green Hours International Jazz Fest”** din Bucureşti (1 – 4 iunie, ediţia a IV-a, singurul Festival de gen din ţară organizat de către un club), **„SamFest Jazz International 2012”** din Satu Mare (21 – 23 iunie, ediţia a VIII-a), **„Gărâna International Jazz Festival”** de pe Muntele Semenic (12 – 15 iulie, ediţia a XVI-a) şi, mai nou, cea dintâi ediţie a **Festivalului Internaţional „Freedom Jazz”** de la Vama Veche (19-21 iulie). În rândurile ce urmează ne vom referi la acest „nou venit” pe firmamentul nostru festivalier, în vârf de caniculă, la malul mării.

Iniţiat şi organizat de Fundaţia „Bravo” (**Marius Iliev**) în parteneriat cu TVR 2 (realizator **Cătălin Heson**, prezentatori **Mihai Godoroja**, **Florian Lungu**, **Cătălin Ştefănescu**) şi TV Neptun (director **Sorin Lucian Ionescu**) cu beneficul suport al unor sponsori (Silva, Toyota), sprijinitori (Primăria localităţii Limanu, Prefectura Constanţa) şi parteneri media (Radio România, Şapte seri etc.), **Festivalul „FREEDOM JAZZ”** care a inclus, nota bene, şi producţiuni de blues!, a beneficiat de o susţinută promovare media, ca şi de o judicioasă punere în pagină organizatorică, avînd în vedere amploarea dimensiunilor sale. Într-adevăr, în cele trei seri / nopţi prelungite pînă la orele mici ale dimineţilor, s-au perindat pe scena ridicată în Marina Parc din Vama Veche nu mai puţin de şaisprezece formaţii reunind optzecişidoi de artişti (patruzecişişase români, treizecişişase străini) din şase ţări. Publicul numeros şi – ne bucură să o subliniem – deosebit de receptiv dacă ţinem seama de extensia în timp a celor trei gale consecutive, a aplaudat evoluţii de o relevabilă diversitate, mergând de la ***ethno-jazz***, ***Mississippi Delta blues***, ***jazz manouche***, ***alternative blues rock***, ***latino jazz & pop***, ***fusion jazz/funk***, ***chili & lounge electro jazz / ethno***, ***modern blues*** etc.

Dintre artiştii români s-au detaşat percuţionistul constănţean **Corneliu Stroe**, lider al formulei **„Balcanamera”**, vocalistul de blues şi specialistul în harmonica **Marcian Petrescu** cu al său grup **„Trenul de noapte”**, interesantul quartet avându-i ca protagonişti pe pianistul **Raul Kusak** şi pe vocalistul violoncelist **Adrian Naidin** specializaţi în redimensionarea creativă a folclorului românesc, incisivul baterist clujean **Adi Tetrade** în fruntea noii sale formaţii **„Fusion Dinasty”** din care s-a distins claviaturistul concitadin **Sergiu Moldovan**, apoi cele două componenţe diferite „păstorite” de virtuozul interpret la ţambal **Marius Mihalache**, una numită **„Romanian Power Trio”** – cu „uraganul ritmurilor” **Ovidiu Lipan Ţăndărică** şi cu apreciabilul bass-ist **Laurenţiu Horja**, cealaltă – **„I Love Romania”**, reprezentând un complex nonet ce i-a inclus pe terificul acordeonist **Emy Drăgoi**, pe bateristul **Albert Gheorghe**, pe acelaşi bass-ist **Laurenţiu Horja**, pe flautistul **Marius Gagiu Mandella**, pe vocalista **Irina Sârbu**, pe balerinii **Răzvan Mazilu** şi **Monica Petrică**; să subliniem de asemenea contribuţiile notabile marcate de renăscutul **„Basorelief”** al lui **Mugurel Vrabete**, **Edi Bălaşa**, **Dan „Polymoog” Ştesko** şi **Relu Biţulescu**, de notoriul grup **„The Blue Spirit”** al vocalistului lider **Mike Godoroja**, de atît de sensibilul tandem **Berti Barbera** (vocal, percuţie) – **Toma Dimitriu** (un foarte tînăr şi talentat pianist), ca şi de craiovenii şi bucureştenii formulei **„Red Cat Bone”**.

Florian Lungu & Larry Coryell

Cît îi priveşte pe invitaţii de peste hotare, putem vorbi despre nume de primă mărime ale scenei internaţionale precum bateristul nepereche **Billy Cobham** cu band-ul propriu, promotor al unui ***fusion jazz*** de o rară vitalitate; trio-ul instrumental vocal cu fraţii ghitarişti **Moses** şi **Johnny Rosenberg** cultivatori ai stilului ***jazz manouche***; pianistul, dirijorul, compozitorul septuagenar **Sergio Mendes** şi al său grup **„Brazil 2012”** oferind asistenţei un policrom ***latino show*** de o extraordinară atractivitate; noua dar relevabila componenţă a unui grup american de excepţie ce ne-a fost oaspete şi la începutul anilor '70,– este vorba, desigur, despre unicatul **„Blood Sweat And Tears”**; un nemaivăzut/nemaiauzit quintet de ghitarişti de o admirabilă măiestrie interpretativă, în frunte cu celebrii septuagenari **Larry Coryell**, **Philip Catherine** şi, alături de ei, mult mai tinerii dar înzestraţii mânuitori ai ghitarelor **Andreas Dombert**, **Paulo Morello**, **Helmuth Kagerer**, toţi trei din Bavaria.

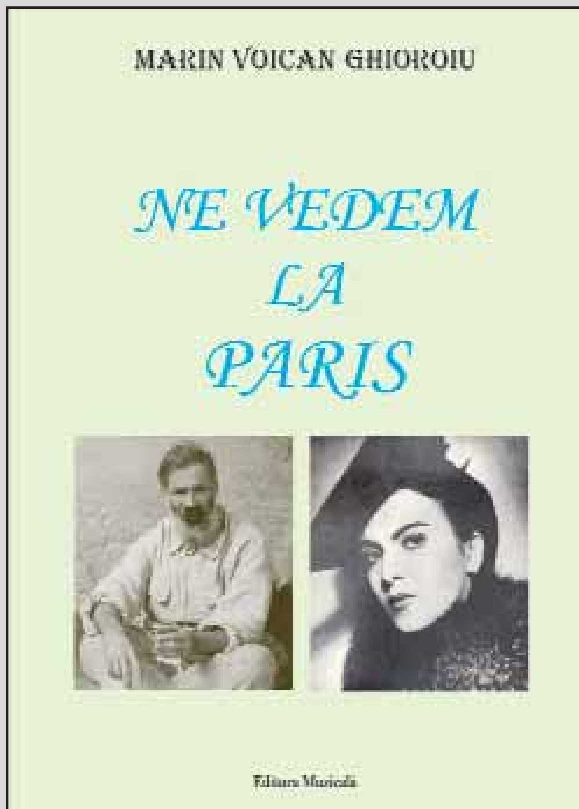
În speranţa că noul festival nu a fost doar un capriciu... estival ci că reuşita lui legitimează continuarea sa şi în verile viitoare, să încheiem cu meritate felicitări şi cu numirea cîtorva dăruiţi oameni de bine fără de care un asemenea prilej de bucurie unind preferinţele nu s-ar fi concretizat la cotele profesionalismului: **Marius Mihalache** (director artistic al Festivalului „Freedom Jazz”), **Sorin Lucian Ionescu** (TV Neptun), **Lorin Vasilovici**, **Mike Godoroja**, **Minel Stoica**, **Elena Bâscă** (din echipa de organizare), **Gabriel Andrieş „Pipaiu”** (sunet).

Şi o utilă informaţie: înregistrările audio-video ale Festivalului „Freedom Jazz” au fost prevăzute a face obiectul unor emisiuni ale Televiziunii Române.

„Ne vedem la Paris”

George BACIU

Fie-mi permis să vă relatez două evenimente cultural-artistice importante care au avut loc în oraşul gorjean Târgu Jiu, ocazionate de întâlnirea fiilor Gorjului (membri ai **Ligii „FIII GORJULUI”** – Preşedinte prof. **Alexandru Păsărin**) şi de **Congresul de Dacologie**, a XIII-a ediție – Preşedinte dr. **Napoleon Săvescu** din New-York, cu tema **CONSTANTIN BRÂNCUŞI „Pietrele dacilor vorbesc”** – la care a fost invitat scriitorul-compozitor **Marin Voican-Ghioroiu** să-şi lanseze cartea **„NE VEDEM LA PARIS”** - închinată demiurgului sculpturii moderne, alături de albumul muzical ***„SUS , ÎN DEAL, LA PEŞTIŞANI”***. C.D.-ul are 10 melodii – *pe care Măiastra cântecului popular românesc,* ***Maria Tănase****, i le cântă lui neicuța Costache chiar în atelierul din Impas Ronsin nr. 11*

Cartea **„NE VEDEM LA PARIS”** a fost tipărită la **Editura MUZICALĂ**, fiind prefațată de personalități de primă mărime ale culturii noastre: maestrul prof. univ. dr. **Gheorghe Zamfir**, **Octavian Ursulescu** – redactor Revista **„Actualitatea muzicală”** , prof. univ. dr. **Dumitru Miron –** Prorector ASE Bucureşti, general. br. **Gheorghe Dragomir** – Preşedintele Asociației culturale ***” ROMÂNIA ÎN LUME”*** , scriitorul **Ion C. Hiru –** redactor şef adj. al Revistei **„Pietrele Doamnei”** şi s-a bucurat de-o deosebită apreciere din partea participanților la eveniment. De asemenea, în compact-disc găsim un omagiu fierbinte pe care-l face autorul *„Părintelui drag, oltean vestit!...”* în poemul „DESTINUL” interpretat de celebra artistă prof. **Elena Negreanu**, un adevărat film ce panoramează viața lui **Constantin Brâncuşi**. Prezentarea cărții şi a C.D.-ului a fost făcută în sala Teatrului „**Elvira Godeanu”** şi la căsuța sculptorului, în satul **Hobița**, comuna **Peştişani**, unde un grup de elevi de la **Colegiul Național ,,Emanuil Gojdu**” – Oradea, sub îndrumarea doamnei prof**. Dana Puşcaşiu**, au pus în scenă piesa de teatru „NE VEDEM LA PARIS”, cu sprijinul neprecupețit al prof. **Violetta Blaga**, sufletul acestei manifestări, în prezența d-lui **Ion Călinoiu**, Preşedintele Consiliului Județean Gorj, rectorului Universității CONSTANTIN BRÂNCUŞI – prof. univ. dr. **Moise Bojincă**, primarului oraşului Târgu Jiu - **Florin Cârciumaru**, a unor personalități din lumea culturală şi artistică din țară şi străinătate: prof. **Mariana Terra** editor-in-chief **„ROMANIAN JURNAL”** din New-York, d-na **Marilena Pop Câmpeanu** (Historienne-sigillografe guid-conferencier) muzeul Luvru din Paris, prof. univ. dr. **Gheorghe Iscru** (istoric) de la Universitatea Bucureşti.

Au fost ascultate melodiile: *Sus, în deal, la Peştişani*, *Timpule, nu-mi fi duşman*, *Maria Tănase spune* şi *În gara stelelor aprinse*, unde vocea melodioasă a distinsei artiste **Rodica Anghelescu** a adus momente de adevărată mândrie pentru gorjenii entuziaşti care-l sărbătoreau pe **Constantin Brâncuşi**,

Autorul, Marin Voican-Ghioroiu, fiind preocupat în permanență de folclorul românesc, de lumea satului, de dorul mamei prelins în fiorul gândului, de vestiții înaintaşi ai neamului pe care-i venerează cu pioşenie, reconstituie spațiul veşniciei româneşti, îl traduce în sunetele inimii şi-l exprimă prin note muzicale, un merit deosebit care-l recomandă în a-i fi apreciată opera, ca într-un viitor apropiat să fie oferită publicului larg prin ecranizarea acestei idile dintre cei doi geniali, operă pe care a scris-o cu lumina ochilor şi vibrația sufletului, fiind încrezător că dragul lui gorjean, Constantin Brâncuşi, se va odihni la Hobița, acolo unde-l aşteaptă românii lui.

Cum l-am putea privi pe omul de cultură Marin Voican-Ghioroiu? O personalitate împlinită pe portativul destinului său, ce justifică pe deplin zicerea „omul sfințeşte locul”. Făptuirile sale par o biserică a sufletului românesc ce ne invită să poposim, ori de câte ori ne simțim români, în altarul cu rosturi ontologice ale neamului aşezat la răsăritul creştetului Europei. Este un boem. Artisticul fiecărei lucrări create pare o lecție de nonconformism pe care-l înțelegi abia după ce ai desluşit filosofia sa.

Recomand celor care citesc Revista **„Actualitatea Muzicală”** să-şi facă timp şi să treacă pe la magazinul *Muzica,* să răsfoiască o carte de excepție a spiritului românesc, „NE VEDEM LA PARIS”, şi vă asigur că intrând în posesia ei veți avea sentimentul unui act de iubire şi dreptate pentru Constantin Brâncuşi, genialul nostru uitat de indiferență, pe care Marin Voican-Ghioroiu ni-l readuce în actualitatea teribil de zgomotoasă, unde valorile spiritualității româneşti nu sunt puse în evidență şi nu li se acordă locul meritat, pe când nonvalorile umplu spațiul mass-media sufocându-ne ca nişte buruieni intrate în Grădina Raiului Folcloric.

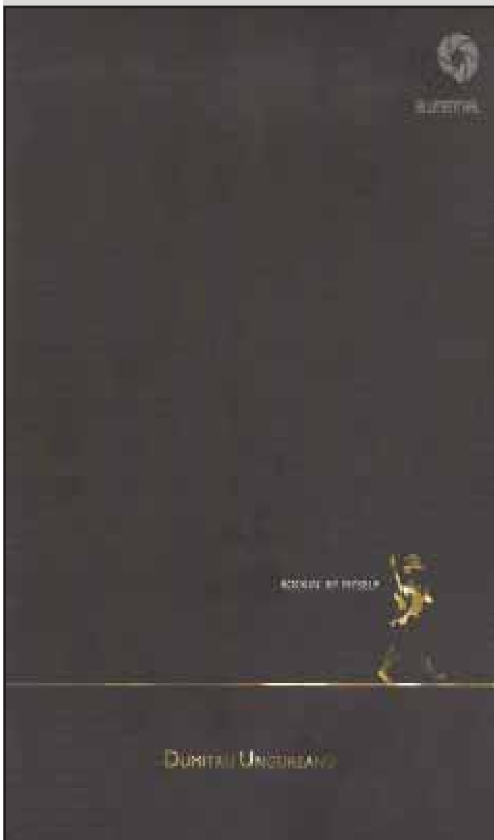
Dumitru Ungureanu – „Rockin by Myself”

Florin-Silviu URSULESCU

L-am cunoscut pe când conduceam revista “Pop Rock and Show”, unde trimitea excelente cronici sub pseudonimul MV Pop, identitatea sa fiindu-mi mult timp ... neclară. Am aflat apoi că s-a născut în 1956 şi trăieşte la Moreni, Dâmbovița; debutează publicistic în 1976, după 1990 este prezent în diverse reviste literare şi ziare - proză şi publicistică - iar după 1996 scoate nu mai puțin de 7 cărți, fiind membru al Uniunii Scriitorilor din România.

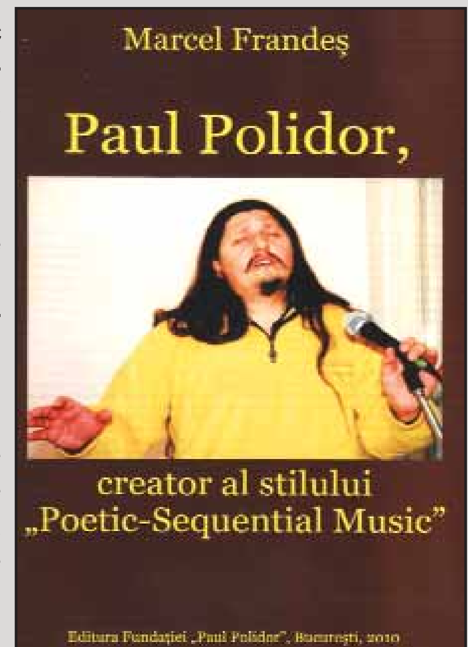
Volumul a fost lansat la Târgul de Carte „Bookfest”, lansare organizată de editura la care a apărut – iar „patronii” editurii, muzicienii timişoreni Emil Kindlein şi Daniel-Silvian Petre au susținut un excelent concert. D.U. nu se socoteşte un critic muzical, dar în Suplimentul de cultură, co-editat de Ziarul de Iaşi şi editura Polirom, susține o rubrică muzicală din 2005 încoace fără întrerupere. Volumul impresionant (428 de pagini) cuprinde peste 200 de articole apărute la rubrica cu pricina, rezultatul unei selecții crunte.

Scriitorul Liviu Antonesei observă că “Dumitru Ungureanu a beneficiat de o bună „ucenicie rockerească”, dar şi literară, în Bucureştii anilor ‘70, tematica dominantă a articolelor adunate între paginile cărții este „rock-ul ade-vărat”, deci cel al anilor şaizeci-şaptezeci, blues-ul, jazz-ul, dovedit şi de faptul că unii muzicieni şi trupe beneficiază de mai multe articole – John Mayall, Eric Clapton, Led Zeppelin, unele dedicate trupelor româneşti. Să nu uit să felicit editura Blumenthal, care, după edi-tarea poeziilor lui Nicu Vladimir, lao-laltă cu puținele cântece păstrate în înregistrări originale, faptă produsă în 2010, recidivează acum în zona cărților dedicate muzicii şi muzicienilor.

Marcel Frandeş - Paul Polidor, creator al stilului “Poetic-Sequential music”

Din ampla prefață, semnată de prof. univ. dr. Maria-Ana Tupan, cităm: “La Paul Polidor trupul de sunete rămâne unul organic, în ciuda diferențierilor sale interioare. Efectul emoțional al muzicii face ca discuțiile formale să pară superficiale sau chiar o impietate. El a simțit că genul proxim nu este Sprechgesang, ci amestecul generic transtemporal, sincretismul, adică neoclasicismul. Vigoarea talentului său este admirabil pusă în valoare de către distinsul conferențiar universitar Marcel Frandeş”.

Autorul, clujean, provine dintr-o familie de muzicieni, a absolvit cursurile Conservatorului de muzică “Ciprian Porumbescu”-Facultatea de instrumente - canto, clasa de vioară şi a fost profesor şi artist instrumentist la filarmonica sibiană. Actualmente predă la Catedra de instrumente cu coarde a Facultății de interpretare muzicală a Universității Naționale de muzică din Bucureşti.

În volumul apărut la Editura Fundației “Paul Polidor” autorul face o radiografie pertinentă a stilului (în primul capitol), analizând apoi, la obiect, cu mijloacele muzicologiei, câteva creații reprezentative cum ar fi “Sânge şi lacrimi” (versuri - Bahtiar Vahabzade) sau “Luna” (versuri Zlatko Popovski Ignatiev).

Volumul, elegant tipărit şi atent alcătuit, mai conține nu mai puțin de 5 suplimente (Addenda) cu listele creațiilor muzicale, literare, recitalurilor protagonistului, iar pe coperta a 3-a este fixat un CD cu cele 5 piese analizate de Marcel Frandeş - inițiativă remarcabilă.

Nu putem să încheiem decât cu un alt fragment al prefeței: “Cert este că nu există fisuri în atmosfera hipnotizantă creată de discursul sonor, poezie şi inspiratul comentariu care, împreună, fac din această apariție editorială un eveniment”. (**F.S.U.**)

Unde e Mamaia de altădată?

Ana-Maria SZABO
Marius GHERMAN

Nu e un titlu nostalgic, ci unul realist. Într-o discuție recentă, cunoscuta interpretă Doina Spătaru ne întreba dacă festivalul de la Mamaia a avut loc în acest an, fiindcă nu văzuse nimic pe micul ecran! I-am spus că era şi greu, fiindcă faimosul (altădată) festival fusese transmis doar de un post local din Constanța, Neptun TV, care se "prinde" puțin în țară. Tot ea își punea îndreptățit întrebarea dacă nu cumva "cineva" (cine, oare?) are interes să distrugă tot ce era bun cândva în cultură și în speță în muzica ușoară, referindu-se la deteriorarea, controlată parcă, a manifestării de pe litoral, desfășurate în ultimii ani într-un anonimat total. Decăderea a început în clipa când festivalul n-a mai fost organizat sub "umbrela" Uniunii Compozitorilor și a Muzicologilor, cu colaborarea Ministerului culturii, foruri ce confereau greutate profesională, prestigiu și competență. Distinsele personalități de la edițiile anterioare au fost înlocuite cu... un singur om - un fost operator la TVR (așa am înțeles), Cristian Zgabercea, "uns" de nu știm cine (vorba vine, știm, președintele Consiliului județean!) șef peste toată cultura constănțeană! În această postură a făcut vraiște instituțiile teatrale locale (Teatrul de revistă "Fantasio" nici nu mai există, deși era unul dintre cele mai puternice din țară – regretatul compozitor Aurel Manolache degeaba a făcut memorii peste memorii), după care și-o fi spus că mai e de distrus un singur lucru, festivalul de la Mamaia, așa încât s-a pus șef și peste acesta, auto-încredințându-și funcția de director, din care face și desface, dă premii, apare cu joben pe cap, stabilește discreționar listele cu interpreții și compozitorii ce se cuvin omagiați, introduce arbitrar o seară (și un concurs!) rock, prin prisma prieteniei personale cu neuitatul Teo Peter, care însă nu a fost deloc legat de festivalul de la Mamaia, ş. a. m. d. Să-i mai amintim domnului Zgabercea că nici unul din premiile festivalului nu poartă, măcar pentru echilibru, numele unui mare compozitor sau al unui interpret de renume, dar din MUZICA UȘOARĂ? Într-un cuvânt, ceea ce au reușit C. Zgabercea și echipa lui de amici în toți acești ani în care, practic, au acaparat o manifestare care nu le aparținea a fost să ucidă stilul festivalului, alterându-i substanța, gonindu-i pe soliștii reputați și pe compozitorii de valoare. În acest sens ni se pare exemplară părerea cunoscutului om de televiziune Dan Negru, care a comparat ediția 2012 cu o bătrânică mânuind telefonul cu disc în epoca iPhone: "Oare de ce nu fac pușcărie și cei care distrug branduri naționale – Mamaia sau Cerbul de aur? Mamaia e uitată de nepoți, părea un telefon cu disc într-un Apple Store. Cândva festivalul Mamaia închidea sezonul estival, audiențele TV erau zdrobitoare și câștigătorul concursului devenea un star. Am avut șansa să prezint festivalul atât la TVR, cât și la Antena 1, pe vremea când el încă mai însemna ceva. Astăzi Mamaia e o bătrânică de care fug toate televiziunile și toate agențiile de publicitate...". Dar de ce să ne mirăm când "producător" al festivalului este un anume Nicky Constantinescu (o fi rudă cu președintele C. J. Constanța?), ale cărui legături cu muzica ușoară sunt vagi? După ce ani de zile i-au persiflat pe creatorii profesioniști, vorbind despre necesitatea "înnoirilor, suflului nou, tânăr" (cum spunea la un moment dat președintele pe viață al juriului, Mădălin Voicu – care nu ezita acum 2 ani să-l jignească pe Marcel Dragomir), organizatorii au primit replica (și "palmele morale" de rigoare) la ultimele două ediții: anul trecut Trofeul a fost adjudecat de Marcel Dragomir (ni se părea firesc ca acesta să fie invitat în juriu, iar piesa reamintită publicului...), iar anul acesta se cuvenea acordat, fără putință de tăgadă, lui Horia Moculescu (premiul I la "Creație", cu splendida piesă pe versurile lui George Țărnea, "Tăcerile de fier", pe care a și cântat-o în stilu-i personal), acestuia însă organizatorii preferându-i, așa cum au mai făcut-o în trecut, o cântăreață fără sare și piper, care nu va ajunge niciodată vedetă...

Rodica Elena Tudor

Horia Moculescu

Şi mai bune, şi mai rele...

Această revenire a compozitorilor valoroşi, cu palmares, şi a câtorva dintre vedetele genului este unul din marile câştiguri ale competiției, chiar dacă juriul a luat şi de data aceasta decizii bizare, ocolind la premiere piesele semnate de Nicolae Caragia, Cristian Faur sau Robert Anghelescu. Deie Domnul ca melodiile preferate de jurați să devină şlagăre, dar ne cam îndoim. Cum spuneam mai sus, a triumfat de justețe Horia Moculescu, pe locurile următoare fiind clasate cântecele "Te aştept, sărută-mă" de Dan Petru Dimitriu (solistă Irina Ionescu), respectiv "Cântec de dragoste" de Valentin Constantin Rotari (solist Aurelian Temişan). Premiul Neptun TV a fost acordat Nicoletei Neagu pentru piesa "De capul meu". Juriul a avut următoarea componență: Mădălin Voicu (preşedinte), Andrei Tudor, Corina Chiriac, Mircea Drăgan, Mihai Pocorschi, Adrian Romcescu, Titus Andrei, Ovidiu Miculescu, Andrei Partoş, Berti Barbera, Sorin Lucian Ionescu. La "Interpretare" (nivel slab) premiul I a fost acordat talentatei Alexandra Cristina Şipoş, 17 ani, Bucureşti (a primit şi "premiul presei" - care presă?), urmată de Mihaela Chisnencu (Bucureşti, solistă originară din Rep. Moldova) şi Adnana Bianca Olariu (Hunedoara). Ca o meritată compensație, lui Horia Moculescu i s-a conferit distincția "10 oameni de valoare pentru Constanța", din partea unei asociații private. Seara rock, cu participare de asemenea neconcludentă (rockerii nu vin la Mamaia, normal), a consfințit victoria trupei Addiction (Brăila), cunoscutei formații Edict de la

Corina Chiriac

Chişinău revenindu-i Premiul "Fundației Fantasio". Au mai concurat Zephir (Bucureşti), Sunete-n pod (Brăila), Prometeu (Vîlcea). Premiul Societății române de radiodifuziune (care poate de-acum încolo va transmite mai multă muzică românească!) a fost înmînat Irinei Ionescu de noul preşedinte-director general al SRR, Ovidiu Miculescu. Marele Premiu, în valoare de 5000 de euro (unde e automobilul de altădată? Veniți să-l vedeți la festivalul "George Grigoriu" de la Brăila, unde doar celelate premii depăşesc această sumă!), a revenit Rodicăi Elena Tudor, elevă a Viorelei Filip, originară dintr-o comună din județul Prahova, despre ale cărei capacități de a depăşi faza de "laureată la concursuri inter-județene" ne cam îndoim... Presa n-a ocolit episodul în care tatăl interpretei l-a amenințat cu bătaia pe Moculescu, la un concurs unde fiica sa n-a luat premiul I (a mai făcut asta şi la Brăila), iar compozitorul a taxat-o pe drept cuvânt că la o ediție anterioară a mulțumit în... romanes. La secțiunea "Interpretare" au luat parte 16 concurenți (acompaniați de orchestra Fundației "Fantasio", dirijor compozitorul Viorel Gavrilă), tot atâtea piese figurând în finala de la Creație, unde ne-am bucurat să-i aplaudăm în postură de solişti pe Horia Moculescu, Silvia Dumitrescu, Aurelian Temişan, Cristian Faur, Carmen Rădulescu (a înlocuit-o pe Elena Cârstea), Mihai Onilă, Ilie Marcus Sucilea (revelat de "X Factor" şi de festivalul de la Brăila). Prezentatori ai festivalului au fost Daniel Iordăchioae (la 25 de ani de la premiul cucerit la

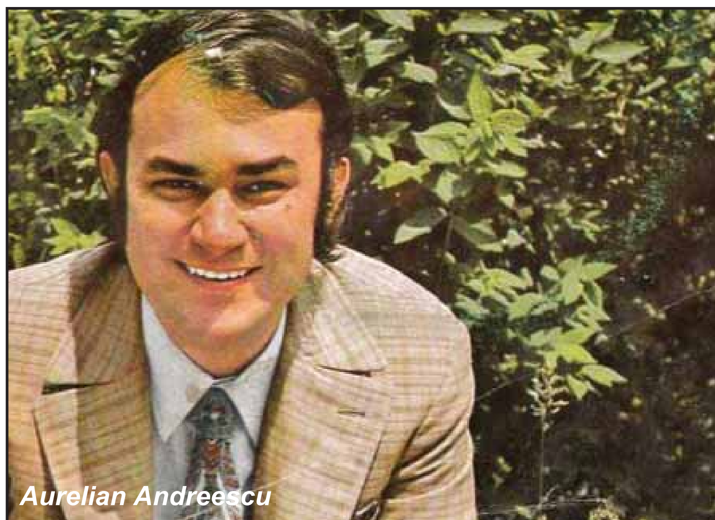

Adrian Daminescu

Mamaia, care l-a propulsat) şi de Gabriela Bădilă de la Neptun TV, din nefericire obligați să debiteze nişte "texte" inepte, deşi Iodăchioae este regizor şi actor, cu experiență de comper în televiziune. În recitaluri au evoluat artişti valoroşi, dar destul de puțin legați de Mamaia: Paula Seling şi Ovi, respectiv Mircea Baniciu şi formația Pacifica.

Neuitatul "Aurică"

Nu ezităm în a evidenția şi aspectele pozitive, din păcate cam puține. După ce anul trecut a fost omagiat compozitorul Cornel Fugaru, la două luni de la trecerea sa în neființă, de această dată prima seară a festivalului ne-a propus un emoționant "In memoriam Aurelian Andreescu", la 70 de ani de la naşterea artistului decedat în 1986, la numai 44 de ani. În acompaniamentul aceleiaşi orchestre conduse de Viorel Gavrilă ne-au reamintit marile şlagăre lansate de "Ale", cum i se mai spunea, unele din ele chiar pe scena festivalului, Horia Moculescu, Corina Chiriac, Adrian Daminescu, Adrian Romcescu, George Nicolescu, Ionuț Ungureanu, Daniel Iordăchioae ("Dorul" de V. V. Vasilache şi "Vei veni", versiunea lui Andreescu a celebrului "Let it be"). Din moment însă ce au fost convocați şi cîțiva solişti tineri (Alin Ignat, Dragoş Chircu, Alexandru Adrian), era cazul să nu se uite că la Teatrul de revistă "Constantin Tănase" are loc anual un festival național "Aurelian Andreescu", invitând la Mamaia câțiva dintre laureații concursului. Uitat inițial de organizatori, aceştia şi-au reparat greşeala în ultima clipă, la intervenția ziarului "Libertatea", invitându-l pe Cornel Constantiniu, cel mai bun prieten al lui "Aurică"; deşi în cârje, minunatul artist a ținut să fie pe scenă, aplaudat de un public

care îi cinsteşte pe eroii festivalului, tot mai ignoraţi... Cu doar o zi înainte, Constantiniu declara ziarului: "N-am murit! De ce nu m-au invitat? Aurică avea o

Aurelian Andreescu

vorbă: "În Ţara Românească trebuie ori să mori, ori să fugi de aici, pentru a fi respectat!"". Culmea este că artistul a ajuns la festival datorită unei chete iniţiate de Horia Moculescu şi Adrian Romcescu!

Ca de obicei, scandaluri

Cel legat de Constantiniu a fost doar unul din multele episoade care transformă Mamaia mai degrabă într-un eveniment monden, sursă pentru tabloidele care probabil au acordat şi acel premiu al... presei (la Sanremo e vorba, de pildă, de Premiul criticii muzicale, dar a văzut cineva aşa ceva la festival la noi?). Cea mai bună dovadă este atacarea "la baionetă" a apreciatei interprete Silvia Dumitrescu, mitraliată din toate poziţiile: ba că a ţipat la hotel şi a pretins decontarea transportului, ba că a şocat audienţa cu noul look, "uitând că nu mai e la vremea tinereţii" (când doar se ştie că ea a fost mereu o nonconformistă), ba că avea tălpile murdare după ce evoluase în picioarele goale (o invităm pe ziarista respectivă să păşească doar câteva minute pe o scenă în aer liber din România!). Altă publicaţie făcea mare caz cum că Moculescu ar fi fost surprins (în străinătate fotografii nu pătrund în culise!) descheiat la câţiva nasturi de la cămaşă şi, chipurile, la curea. Asta este "presă"? Adevărul este că marii organizatori de la Consiliul judeţean nu sunt în stare să renoveze, să acopere şi să modernizeze adevărata casă a festivalului, Teatrul de vară din Mamaia, aşa încît, cum şi ediţia a 42-a s-a ţinut tot în grădina Soveja din Constanţa, titulatura manifestării ar trebui schimbată. Ce se întâmplase? Pur şi simplu, datorită faptului că în culise nu era aer condiţionat şi nici măcar un sistem de ventilaţie, reputatului compozitor, care după cum se ştie este şi cardiac, i s-a făcut rău de la căldură. S-a adăugat şi necazul cu sunetistul, care i-a declanşat negativul de la jumătate, dar aşa-zisa presă este preocupată de discuţiile mai aprinse dintre compozitor şi sunetist sau Mădălin Voicu (nu ştim dacă a fost aşa, dar chiar ne-am bucura dacă i-ar fi atras atenţia preşedintelui juriului de gafa cu acordarea Trofeului!). Într-o scrisoare deschisă, la rubrica sa din "Click", poetul George Stanca i se adresează lui Horia Moculescu: "Ce a ajuns presa de azi! Câtă disperare, câtă lipsă de profesionalism! "Iată-l pe H. M. descheiat la curea şi desfăcut la cămaşă!" - asta e bomba unui tabloid de azi, cu care se cumpără un ziar. Nu pot să cred! Ce descoperire epocală! Un artist care pe scenă arată impecabil, în culise s-a descheiat la doi nasturi de la cămaşă... Atât au văzut/ apreciat specialiştii şi specializdele epocii: te-ai descheiat la şliţ! De fapt, aşa-ţi trebuie dacă te bagi în tărâţele unei lumi azi deloc demnă de tine... şi de generaţia ta". Dar la un festival organizat prost şi în pripă gafele şi scandalurile sunt inevitabile: trupa Lucky Girls trebuia să dea viaţă unei piese la secţiunea "Creaţie", dar a fost descalificată după ce a folosit pozitivul piesei; dar dacă a fost din nou o eroare a sunetistului? Şi mai năucitor este cazul tinerei de 17 ani Alexandra Larisa Zaharia, care trebuia la rândul ei să dea viaţă unei piese finaliste la "Creaţie", dar i s-a interzis datorită... ţinutei (ne amintim că au mai fost asemenea situaţii, are dreptate Dan Negru cu "bătrânica Mamaia"...)! Sândel Bălan, autor al piesei şi mentor al artistei (reamintim că el este tatăl Andreei Bălan şi creator al trupei André), a fost pe drept cuvânt scandalizat: "Piesa era disco, cum să urce Alexandra

Aurelian Temişan

pe scenă în rochie lungă până în pământ? De când am ajuns ca la un festival să punctăm şi ţinutele?". E clar, Lady Gaga n-ar avea nici o şansă să cânte la Mamaia!

Sanremo vrea să ne transfere!

Precaritatea organizării reiese şi din faptul că numai cu o lună înainte nu se ştia dacă festivalul va avea loc, când la manifestările serioase, inclusiv din ţară, programul este bătut în cuie şi cu un an înainte. Când să mai scrie compozitorii, când să se mai pregătească interpreţii? Aşa încât nu ne miră că TVR n-a transmis festivalul: este de neiertat că n-o face de ani de zile, e drept, dar există nişte programări, preluarea unei asemenea eveniment presupune deplasarea unui important efectiv uman, nemaivorbind de echipament. După ce Mădălin Voicu declara că "Sanremo este un exemplu pentru noi. Chiar dacă muzica de la Mamaia pare învechită pentru unii, eu nu cred deloc că e aşa.

De vină sunt noile curente muzicale la modă, dar sunt facile şi fără fior muzical. În muzica numită comercială se caută tot felul de lucruri sintetice care prind repede şi se duc la fel de repede, dar la Mamaia vrem să păstrăm tradiția şi să redescoperim muzica bine făcută", acelaşi cotidian bucureştean "ring" aruncă bomba: de anul viitor, Mamaia se înfrățeşte cu Sanremo! Întâi am râs, pe urmă ne-am făcut cruce şi nici acum nu ne revenim din emoție. Vasăzică, dornic de sânge proaspăt, festivalul de la Sanremo apelează la redutabila manifestare de la Mamaia, care o să-i dea gata pe italieni şi mai multe nu. Fereşte-ne, Doamne, de prostie... "Surse din partea organizatorilor", cum scrie ziarul, anunță că înfrățirea va consta în transmiterea evenimentului de la Mamaia pe unul din posturile RAI, televiziunea publică italiană (asta să i-o spuneți lui Mutu, fost la Cesena, actualmente la Ajaccio, fiindcă nici TVR, televiziunea noastră publică, nu mai transmite de ani buni Sanremo!). Mai mult, suntem asigurați, câştigătorii români vor fi prezenți în cadrul evenimentului de la Sanremo (poate ca la "Sanremo Libertà", în 1990 – în altă zi şi pe altă scenă!), iar recitalurile de la Marea Neagră se vor auzi şi în Peninsulă (aici nu ni se mai spune cum). Am trăit s-o

Addiction

citim şi pe asta! În 1990, reputatul critic muzical de la "Corriere de la sera", Mario Luzzato Fegiz, a fost la Mamaia, a urmărit ediția de excepție realizată de Titus Munteanu (care nici nu se poate compara cu încropelile de azi) şi a publicat un articol amabil şi laudativ pe alocuri. Articolul, în care prezentatorului Octavian Ursulescu i se spunea "un Pippo Baudo român", era ilustrat cu fotografiile Laurei Stoica (învingătoare la "Interpretare") şi a lui Gabriel Cotabiță (care dăduse viață melodiei lui Cornel Fugaru, "Ave Maria", triumfătoare la "Creație"). Cu câteva luni înainte, cum spuneam, Angela Similea, Gabriel Cotabiță, Dida Drăgan şi formația "Roata" evoluaseră în fața unei săli goale, la Teatrul Ariston, alături de alte mari vedete din Est, înainte ca festivalul propriu-zis să înceapă în marea sală "Palafiori", aşa încât sperăm ca nici unul din cei de mai sus să nu se laude că a cântat la festivalul de la Sanremo, aşa cum Damian Drăghici îşi atribuie un

Silvia Dumitrescu

premiu Grammy pe care l-a văzut doar în poze! Acelaşi Dan Negru îşi aminteşte: "Mereu când eram în preajma festivalului de la Mamaia auzeam comparația cu Sanremo, festival care a debutat în 1951. Într-o perioadă confuză italienii au avut puterea să inventeze un festival de muzică uşoară, care are loc neîntrerupt din 1951 până acum. Rai Uno a transmis mereu în direct show-ul, deşi au fost destui ani în care audiența festivalului a fost cu mult sub aşteptări. Ce s-o fi întâmplat cu bătrânică Mamaie de n-a descoperit iPhone-ul? De ce încă foloseşte vechiul telefon cu disc? Mamaie, ți-au venit nepoții!". Dincolo de faptul că nu trebuie să uităm faptul că Sanremo şi-a păstrat conceptul şi n-a abandonat niciodată tradiția (observația cu audiența vine de la un teleast de la un post comercial, RAI nu porneşte neapărat de la asemenea considerente), nu putem să nu salutăm luciditatea lui Dan Negru: "Mi se pare o aberație uriaşă să spună cei de la Mamaia că vor fi transmişi pe RAI. Vorbesc din punctul de vedere al unui om cu mulți ani de televiziune în spate. Nimeni nu poate intra în grila de programe a RAI atât de uşor, vorbim de un trust uriaş de televiziune. Mi se pare o minciună. Mai mult, dacă ne gândim la detaliile tehnice care nu se văd, cum vor face? Vor trimite carele TV HD în România? Nu cred că festivalul Mamaia ar trezi interesul unei televiziuni din altă țară. Îmi doresc ca Mamaia să-şi recapete renumele, însă mai credibil mi s-ar părea ca postul Cartoon Network să-l preia, decât RAI. E posibil să se înfrățească, dar mai mult de 3 pițipoance sau 2-3 amărâți de la ei să vină să cânte la noi, nu văd ce altceva ar putea să se întâmple".

Mai degrabă pot stârni interesul străinilor festivalurile de la Brăila ("George Grigoriu") sau Medgidia ("Dan Spătaru"), care în plus sunt internaționale şi impecabil organizate. Cum am mai spus, cei de la Mamaia credem că ar fi primiți oricând cu brațele deschise acolo, mai ales că nu sunt departe de Constanța, pentru a li se împărtăşi tainele organizării unui festival adevărat. Dar să se grăbească, Mamaia respiră tot mai greu!

FUEGO, Artist al Poporului în Rep. Moldova

Oana GEORGESCU

Cu siguranță că unul dintre cele mai frumoase şi mai importante daruri pe care Fuego le-a primit până acum cu ocazia zilei sale de naştere este şi va rămâne titlul onorific de Artist al Poporului în Rep. Moldova, conferit pe 23 august 2012 prin Decret prezidențial de însuşi Preşedintele Nicolae Timofti *„în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea artei muzicale, pentru activitatea de creație şi contribuție la promovarea valorilor culturale naționale”*. Cu această distincție îndrăgitul interpret se alătură marilor artişti din Republica Moldova distinşi cu titlul de Artist al Poporului, printre care se numără: Ion Suruceanu, Zinaida Julea, Olga Ciolacu, Nicolae Sulac, Sofia Rotaru sau Nicolae Botgros.

La cei 36 de ani ai săi, artistul şi-a conturat o personalitate ce l-a impus definitiv în lumea muzicii, are o activitate asiduă şi o carieră rodnică, originală, spectaculoasă şi foarte apreciată. Această înaltă distincție este un motiv de mândrie, dar şi de împlinire pentru Paul Surugiu (Fuego), o răsplată binemeritată pentru momentele de neuitat pe care le oferă publicului său drag, care nu l-a dezamăgit niciodată. *„Sunt onorat de distincția acordată de Preşedintele Republicii Moldova, un mare iubitor de cultură, de artă şi de artişti, căruia îi mulțumesc pentru bucuria unei clipe pe care nu-mi închipuiam s-o trăiesc vreodată”* - a spus. *„Dedic distincția memoriei marelui poet Grigore Vieru, cel care mi-a influențat destinul de artist. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru iubirea copleşitoare cu care mă răsplăteşte clipă de clipă, pentru visele pe care mi le-a împlinit, pentru fiecare bucurie trăită pe acest pământ. Mulțumesc publicului din România şi din Republica Moldova pentru prețuire şi îl asigur că îmi voi dedica viața muzicii!”*

alături de G. Vieru

Fuego a lansat până acum 23 de albume, are un repertoriu de peste 600 de cântece, a fost recompensat pentru vânzări record cu 5 Discuri de Aur, un Disc de Platină şi a fost nominalizat de 5 ori la titlul de “*Cel mai iubit artist al anului*”, în sondajul național de televiziune „*Zece pentru România*”. Este deopotrivă interpret, actor şi regizor al propriilor spectacole. În prezent, pregăteşte trei proiecte importante. Primul este spectacolul jubiliar “*Destin*”, care va avea loc pe scena Palatului Național “*Nicolae Sulac*” din Chişinău cu ocazia împlinirii a 10 ani de când Fuego pornea să cucerească scenele din Basarabia. Atunci, Preşedintele Nicolae Timofti îi va înmâna personal titlul onorific de Artist al Poporului. Cel de-al doilea proiect se intitulează „*Scrisoare din Basarabia*”, spectacol ce va avea loc la Sala Palatului din Bucureşti, pe 16 noiembrie. În ambele Concerte de Gală artistul va interpreta cele mai frumoase cântece pe versurile marelui poet Grigore Vieru. Cel de-al treilea proiect este tot o importantă apreciere, sosită de data aceasta din partea binecunoscutului compozitor Jolt Kerestely: un album de autor la care cei doi, interpret şi compozitor, lucrează de zor. Vor fi 15 piese de dragoste, toate în primă audiție, pe texte semnate de Carmen Aldea Vlad şi Marian Stere. Compozitorul Jolt Kerestely a fost invitatul primei ediții din acest sezon a emisiunii „Fuego şi prietenii” de la Favorit TV.

Muzică şi olimpism

Cu doar câteva ore înaintea festivităţii de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Londra s-a inaugurat primul magazin ale cărui "*vedete*" au fost ținutele vestimentare pe care le-au purtat membrii delegației olimpice. Colecția "*PATZAIKIN-România Olimpică*", un brand integral românesc, îmbină stilul sportiv şi casual cu motive geometrice, tăieturi urbane, avangardiste, dovedind imaginaţie şi oferind varietate pieselor din materiale naturale, eco-friendly în ocru, alb, albastru închis şi gri, o sugestie a mediului de inspirație – Delta Dunării şi pădurea Letea. Accesoriile din papură sunt lucrate manual la atelierul din Chilia Veche. *„Am petrecut multe zile împreună cu echipa de designeri, pe barcă, în Deltă, uneori vâslind, alteori stând de vorbă, pentru că Delta poate fi intensă şi dramatică, dacă vrei să-ți consumi energia, sau calmă şi fără griji, dacă vrei doar să leneveşti la soare. Aşa sunt şi hainele, se potrivesc unor sportivi care au muşchii încălziți pentru competiție, dar îşi iau răgazul să se bucure de momentele de sărbătoare. Nu-ți poate lua nimeni, niciodată, sentimentul de încurajare pe care ți-l dau cei ce sunt alături de tine şi mândria de a defila sub culorile tricolorului în fața unui întreg stadion, având conştiința de a fi printre cei mai buni din lume"* – spunea cel mai titrat sportiv al tuturor timpurilor. Prieteni din lumea muzicii şi din show-biz au ținut să fie prezenți la inaugurarea Pop-Up Shop-ului său: Mihai Pocorschi, Nicola, Voicu şi Vlad Enăchescu, Andra Negulescu şi Claudiu Bleonț, Dumitru Graur, Virgil Ianțu, Dana Săvuică. De remarcat este şi faptul că Ivan Patzaichin a fost invitat de onoare la lansarea programului evenimentelor româneşti din cadrul Olimpiadei Culturale de la Londra, derulate cu ocazia desfăşurării Jocurilor Olimpice de Vară. Septuplul medaliat olimpic a adus în capitala Marii Britanii versiunea celebrei canoe cu care a dominat competițiile internaționale zeci de ani. Tot atunci a avut loc vernisajul expoziției *"ROlimpienii"*, care a reamintit, prin cele peste 60 de poveşti de succes, cele mai importante realizări sportive, culturale şi artistice din toate timpurile ale românilor: Evanghelie Zappa, George A. Plagino, George Gh. Bibescu, George Enescu, Constantin Brâncuşi, Henri Rang, Tristan Tzara, Dinu Lipatti, Jean Negulescu, Iolanda Balaş, Lia Manoliu, Sergiu Celibidache, Victor Brauner, Mihail Sebastian, Nadia Comăneci, Angela Gheorghiu, Lucian Pintilie, Liviu Ciulei, Ecaterina Szabo, Cristi Puiu, Alina Dumitru, Constantina Diță Tomescu, Herta Müller ş.a.. La Centrul Cultural "*Kings Place*" actorii Ion Caramitru şi Michael Pennington au recitat sonete de Shakespeare, iar campioana olimpică Laura Badea, alături de vedetele sportului britanic şi american Tanni Grey Thompson, Edwin Moses şi Chris Holmes, au recitat din Nichita Stănescu, Gellu Naum şi Ştefan Augustin Doinaş, acompaniați de Denys Baptiste Jazz Quartet.

Nicola

I. Patzaichin şi M. Pocorschi

Texi şi foto: **Oana GEORGESCU**

Vedete în devenire

Octavian URSULESCU

Viorela Stoian a fost un copil aşteptat şi dorit: s-a născut pe 5 martie 2000, prenumele său evocând prima floare a primăverii…Încă de la grădiniță, educatoarea, în acelaşi timp profesoară de muzică, Miluța Cristal îi descoperă talentele legate de muzică şi dans, aşa încât la 5 ani şi jumătate Viorela obține primul dintr-o serie fantastică de trofee, câştigând concursul județean „Tip top, mini top". Peste numai un an ia parte la „Mamaia copiilor" şi începe colaborarea cu compozitorul Cristian Alivej. Nu întâmplător evoluția scenică a acestei mari speranțe a muzicii uşoare româneşti este atât de complexă, fiindcă ani buni a practicat şi dansul sportiv. Părinții au încurajat-o mereu şi au înțeles importanța unei pregătiri muzicale serioase, aşa încât au înscris-o la cursurile de pian ale prof. Cosma la Liceul de artă „Victor Brauner" din Piatra-Neamț (din păcate nu poate repeta

prea mult la pianina de acasă, din cauza vecinilor!) şi tot aici a făcut parte, până în 2009, din grupul „Camena", condus de prof. Lucian Sitaru. Din acel an, Viorela Stoian frecventează cursurile de dans modern şi actorie din cadrul clubului „Pinocchio", dar în acelaşi timp este membră a Şcolii micilor vedete şi a Clubului victorioşilor din Târgovişte, a grupului „Children Forever" din Piatra-Neamț şi absolventă a cursurilor de modeling organizate de compania „Piccole stele de la moda". În plan vocal se pregăteşte cu Viorela Filip şi cu prof. Narcisa Pavel de la Liceul de artă "V. Brauner" din Piatra-Neamț. Viorela Filip i-a încredințat „tizei" sale mai mici câteva compoziții, dar mai ales imnul festivalului internațional „Volare" de la Târgu-Neamț, cele două cântându-l în duet la prima ediție a festivalului. Melodia care i-a adus cele mai multe premii a fost „Week-end la țară" de Cristian Alivej (aşa am cunoscut-o şi eu acum 6 ani, la festivalul „Glasul speranțelor" de la Techirghiol, unde la ediția 2012 a obținut nu mai puțin de 3 premii, între care cel al revistei „Actualitatea muzicală"), la care din recuzita scenică nu lipsea o pălărie de cowboy. Însă repertoriul care i-a adus fetiței-minune salba de trofee din acest an include în prezent alte melodii: „Iertare" (Ion Aldea Teodorovici, versuri Grigore Vieru), „Camino" (piesa lansată de marea cântăreața bulgară Lili Ivanova) şi „Funky Stuff" (muzică şi text Radu Mihalache). Viorela Stoian, ca orice star care se respectă, deşi are doar 12 ani, are la activ deja două CD-uri. Primul se intitulează „7 ani de-acasă", piesa titulară fiind scrisă special pentru ea de Gigi Rădulescu, iar cel de-al doilea – „Poveste", după melodia compusă pentru ea de prof. Ioan Amironoaie, actualul ei dascăl de muzică de la Şcoala „Nicu Albu" din Piatra-Neamț, unde Viorela este elevă în clasa a VI-a, terminând clasa a V-a cu media 10 şi coroniță. Este un copil obişnuit, deşi cu dotări de excepție, găsind timp şi pentru alte pasiuni ale sale: aqua fitness-ul, pictura, desenul. Îşi aminteşte cu emoție că a primit cel mai frumos cadou de ziua ei, în 2008, atunci când a fost anunțată că a fost selecționată pentru emisiunea-concurs „Ploaia steluțelor", care a avut loc chiar pe 5 martie!

Intenționam, aşa cum facem de obicei pentru a ilustra realizările

interpreților recomandați de noi, să trecem în revistă palmaresul Viorelei Stoian, dar ne-am dat seama că este imposibil: din 2007 până acum a cucerit peste 70 de premii! Aşa că ne vom mulțumi a le nota pe cele internaționale, pe cele mai importante şi pe cele mai recente. În prima categorie ar intra premiile cucerite la: „Vise printre stele" (Cernăuți, Ucraina), „Euro Stars" (Malta), „Steluțele Adigheei" (Rusia), „Cântă inima" (Republica Moldova), „Eurokids" (Napoli, Italia) - toate în 2012!; „Le mile una notte" (Bari, Italia), „Magic Music Day" (Paris, Franța) - 2011; „Aurora boreală" (Ruse, Bulgaria), „Microfono d'oro" (Modena, Italia) - 2010; „Lake Pearls" (Struga, Macedonia), 3 premii la „Microfono d'oro" de la Mirandola (Modena, Italia) - 2009; „Micul prinț" (Chişinău, Republica Moldova), „Asterisks" (Macedonia) - 2008. În a doua categorie se înscriu trofeele şi premiile I înmânate ei la Piatra-Neamț („Camena", „Fiero", „Mărțisor", „Cântec de stea"), Roman („Lucky Kids"), Oneşti („Ti amo"), Constanța („Steluțele mării"), Bacău („Aşchiuță"), la „Mamaia copiilor", „Fulg de nea", „Delfinul de aur", „Ursulețul de aur" şi alte manifestări importante pentru copii. Să mai adăugăm că Viorela Stoian este laureată a „Olimpiadei de muzică" şi că impresionează an de an ca prezentatoare a festivalului internațional „Volare" de la Târgu-Neamț, completând astfel portretul unei fetițe frumoase, serioase şi extrem de talentate, în care muzica uşoară românească va avea peste câțiva ani o autentică vedetă matură!

Albumul cu amintiri

Nu poate decât să ne bucure revenirea pe scenele noastre a marilor vedete ale deceniilor 7 şi 8 ale secolului trecut. Între ele, la loc de cinste se situează prima câştigătoare din ţara noastră, în 1969, a Trofeului „Cerbul de aur" de la Braşov, Luminiţa Dobrescu. Stabilită iniţial în Germania, ea locuieşte actualmente în Italia, dar în ultima vreme revine des în ţară, pentru diverse proiecte artistice (am scris despre spectacolul de la sala Radio şi despre CD-ul lansat cu acea ocazie şi sperăm s-o vedem anul viitor pe scena festivalului interna-ţional „George Grigoriu" de la Brăila, în recital). Cât de nedrepţi şi incorecţi au fost organizatorii festivalului de la Braşov când au refuzat gestul artistei, profund firesc, de a acorda un premiu purtându-i numele! Deocamdată însă să ne întoarcem în timp: la un an de la cucerirea „Cerbului de aur", deci în 1970, Luminiţa Dobrescu a susţinut un remarcabil recital pe scena festivalului, la respectiva ediţie având ocazia de a întâlni pe celebra Joséphine Baker. Un alt „remember" emoţionant din acest grupaj îl constituie evocarea colaborării cu Cornel Fugaru, spectacolele în care Luminiţa Dobrescu apărea alături de Fugaru şi formaţia acestuia, Sincron, fiind cu adevărat electrizante. (**O. URSULESCU**)

alături de J. Baker

alături de C. Fugaru

Ieşene

Mihai CHIHER

Fără a-şi neglija în vreun fel propria carieră, cantautorul Cristian Simionică îşi promovează intens fiica, Maria Sabina călcând hotărât pe urmele tatălui său, interpretând, evident, compoziţiile acestuia. Difuzată frecvent la Radio Trinitas sau la Radio Lory, micuţa vedetă în devenire este invitată să cânte în numeroase spectacole de mare audienţă. Iată doar câteva dintre ele, la multe dintre acestea publicaţia noastră fiind partener media. Într-un concert de mare anvergură găzduit de Parcul Copou, în faţa a peste o mie de spectatori, Maria Sabina a cântat 6 melodii, în două reprize. A urmat festivalul de muzică, teatru şi dans „Înşir-te mărgărite", organizat în Parcul Expoziţiei de Primăria Iaşi, Senso Models şi Inspectoratul şcolar judeţean, în care Cristian Simionică şi noua vedetă a familiei au susţinut recitaluri în fiecare din cele 3 seri. Şi cum star-urile n-au timp de răgaz, Maria Sabina şi-a reprezentat şcoala, „Ionel Teodoreanu", într-un puternic concurs judeţean de muzică uşoară, în care adversarii cei mai puternici au fost concitadinii de la Colegiul naţional de arta „Octav Băncilă". În sfârşit, la Bârnova, jud. Iaşi, Sabina a cântat împreună cu corul şcolii sale, delegaţia fiind condusă de profesoara de religie Mihaela Croitoru, implicată direct în organizarea acestei acţiuni.

Veşti la fel de bune ne parvin şi de la Cercul de muzică uşoară „Melos" de la Palatul copiilor din Iaşi, coordonat de prof. Gabriela Nechita. La festivalul internaţional „Steaua de cristal" (60 de concurenţi din 8 ţări) de la Gura Humorului elevii de la „Melos" au cucerit atât Trofeul (Raluca Ursu), cât şi câte trei premii I, II şi III, cei mai merituoşi fiind Daria Bârzu, Georgiana Dăriescu, Ruxandra Tomulesei, Ecaterina Petruca. Evident, s-a cântat în concurs doar muzică uşoară tradiţională, de aceea opinăm că micuţii aspiranţi la glorie aveau de învăţat dacă în recitaluri ar fi evoluat vedete autentice ale acestui gen muzical. În schimb, organizatorii (cercul „Melos", Events management şi primăria oraşului) au optat pentru Holograf, Mandinga şi Dan Helciug (sperăm că n-a cântat copiilor şi… „Trăiască berea!"!). Georgiana Dăriescu, de care am amintit mai sus, a cucerit premiul II la festivalul internaţional „Universong" din Tenerife, Spania, la care au luat parte solişti din 12 ţări. Mezină a competiţiei, la cei 17 ani ai săi, Georgiana a interpretat compoziţia lui Nicolae Caragia „Te quiero amore mio", un melanj reuşit de spaniolă şi italiană într-un text de Corina Chiriac şi Ionuţ Caragia.

Maria Sabina

„Litoralul pentru toți"

Oana GEORGESCU

Seria concertelor, a *„cântărilor"* şi a altor manifestări muzicale a început pe Litoral, ca de obicei, pe 1-2 mai, atunci când tinerii dau năvală pentru prima dată-n an la mare. Sezonul a început cu trei festivaluri de muzică electronică şi house: "*Sunwaves*" (cu Ricardo Villalobos, Marco Carola, Lee, DJ Lee Burridge, DJ Rhadoo, DJ Raresh, Valentino Kanzyani, DJ Gescu, DJ NoiDoi), "*The Mission"* (pe ritmuri electro cu Jamie Jones, Art Departament, Lee Foss şi Richy Ahmed şi DJ români) şi "*For the Love of House*" (cu Delano Smith, Maya Jane Coles, Livio&Roby, Sasha, Derek, Shaun Reeves, Danny Howells), toate în stațiunea Mamaia. Pentru alt… gen de public, Portul Turistic Magalia a găzduit tot atunci recitaluri cu Irina Loghin, Fuego, Alesis, Connect-R, DJ Project, Antonia şi Vunk (cu hit-ul *"Pleacă"),* dar şi Vali Vijelie, Adi de la Vâlcea, Nicu Paleru sau Nelu Ploieşteanu (care a cântat toată vara la un restaurant cu specific românesc din Mamaia). O surpriză extrem de plăcută a fost Teatrul de Vară *„Jupiter"*, recent renovat, care a găzduit toată vara spectacole de teatru, filme, festivaluri, concerte de muzică uşoară şi populară. Marele artist Gheorghe Zamfir, Trupele *„Compact"* şi *„Direcția 5",* spectacolele pentru copii ale Trupei de Teatru "*Magii Povestitori*", unul dintre cele mai de succes spectacole ale Teatrului ODEON, "*Un Tango mas*", cu Răzvan Mazilu şi Monica Petrică, spectacolele cu actori precum Maia Morgenstern, George Motoi, Ion Haiduc, Valentin Teodosiu, George Alexandru, Irina Mazanitis, Jeanine Stavarache, Ştefan Velniciuc, Camelia Zorlescu, Dan Tudor au făcut din Jupiter, pe merit, una dintre atracțiile cultural-aristice ale Litoralului.

Vunk şi Antonia

La începutul lunii iulie a avut loc Festivalul Național de Creație şi Interpretare *„Mamaia Copiilor"*. Trofeul "*Aurel Manolache*" la Secțiunea de *"Creație"* a fost cucerit de piesa "*Aritmetica"* compusă de Jolt Kerestely. Versurile melodiei, interpretată de Brianna Alexandra Stan, Rebecca Antonia Nicolae, Maria Bojiță şi Ilinca Dinu, pregătite de prof. Cristina Manoliu-Săvulescu, aparțin lui George Popovici. Acelaşi tandem, Manoliu (compozitor) – Popovici (textier) cucerea anul trecut, la cea de-a XI-a ediție, Trofeul "*Aurel Manolache*" cu piesa "*Hello, iubire*". Remarcabilă este prestația din festival a artiştilor şi compozitorilor consacrați, răsplătiți cu premii la "*Creație*": Corina Chiriac, în calitate de textier şi compozitor (Premiul I, acordat de Ministerul Culturii şi Patrimoniului Național pentru piesa "*Un stilou*"), Virgil Popescu (Premiul II pentru piesa "*Nu mai trage, Cupidon!*" şi Premiul III pentru piesa "*Zurli, Zurli*"), Viorela Filip (Premiul I pentru piesa "*Scrisoare către Dumnezeu*"), Mihai Alexandru (Premiul III pentru piesa "*Ştiu ce vreau*").

Festivalul Internațional de Folclor, al Cântecului şi Dansului Național şi Internațional pentru Copii şi Tineret *„Dobroge, mândră grădină*" (Mamaia, Mangalia, Neptun-Olimp, Costineşti, Jupiter, Venus, Năvodari, Eforie), Festivalurile "*Stufstock"* şi *„Freedom Jazz*" de la Vama Veche, concertul faimoasei Jessie J de la Mamaia, alături de obişnuitele spectacole cu afişe pline cu artişti de tot felul, pentru toate gusturile, au completat cel mai fierbinte sezon estival din ultimii ani. Liberty Parade 2012 a ocupat din nou plaja dintre stațiunile Venus şi Saturn la sfârşit de iulie. Au mixat, printre alții, DJ Optick, DJ Andi, Liviu Hodor, Vali Bărbulescu şi Adrian Eftimie, iar invitat special a fost Roger Sanchez.

Concertul lui Michel Teló a fost fără doar şi poate capul de afiş al evenimentelor lunii august, pe Litoral. Brazilianul care a dat lovitura cu *„Ai Se Eu Te Pego*" i-a eclipsat pe Lou Bega şi Sander Van Doorn, prezenți în acelaşi week-end pe Litoral. Mai ales că în deschidere au cântat Antonia şi Connect-R, responsabilul cu isteria produsă de hitul incontestabil al verii, "*Vara nu dorm*". Mare succes au avut spectacolele intitulate "*Minim doi*", după titlul hitului lui

Andreea Bănică

Alex Velea, piesă lansată la Romanian Music Awards 2012. Lui i s-au alăturat Andreea Banică şi Laurenţiu Duţă, şi ei protagoniştii unui alt mare succes al anului, "*Shininig Heart*", laureat cu titlul de "*Best Song*" la RMA 2012. Aflată pe Litoral, Andreea Banică a lansat *"Could U*", un single fresh produs de acelaşi Laurenţiu Duţă, în colaborare cu Alex Mica şi Dony. "*Incă de la prima auditie a piesei am simtit că este exact ceea ce vreau. Îmi place foarte mult piesa, este perfectă pentru vară, are un mesaj pozitiv, de dragoste, care se potriveste cu ceea ce transmit prin muzică"* - declara Andreea Banică. La doar 48 ore de la lansarea oficială, single-ul "*Could U*" a reuşit să adune peste 100.000 de mii de vizualizări pe YouTube şi o multime de comentarii pozitive.

Loredana, Ştefan Bănică, Horia Brenciu şi Holograf, Ellie White, Paula Seling, Ovi şi Alexander Rybak, câştigătorul Eurovision 2009, Anna Lesko, Andreea Bălan, LaLa Band (cu un supershow, "*LaLa Summer Love*" susţinut pe 11 august pe stadionul "*Farul"* din Constanţa), DJ Project, B.U.G. Mafia, CRBL, Deep Central, Guess Who au susţinut recitaluri în acest sezon estival. Încheiat… "apoteotic" cu *scandalurile* de la Festivalul Mamaia 2012, care a avut loc între 23-26 august la Teatrul de Vară *"Soveja*" din Constanţa. În condiţiile în care nici în acest an Festivalul nu a fost preluat de nici o Televizune "*mare",* deci imposibil de urmărit de telespectatorii dornici să asculte şi muzică uşoară adevărată, presa tabloidă şi nu numai a scris mai mult despre "*un scandal care ar fi fost provocat la hotel de Silvia Dumitrescu*", despre faptul că tot ea "*s-a îmbrăcat la fel în ambele seri de festival*", că "*Elena Cârstea n-a mai venit*" (trebuia să concureze la Creaţie cu "*Toată iubirea ta*", piesa lui Cristian Faur, încredinţată apoi lui Carmen Rădulescu) sau că "*Horia Moculescu a fost sabotat de sunetist*". Noroc cu prima seară a Festivalului - "*In memoriam Aurelian Andreescu*", în care, ca şi anul trecut când a fost dedicată compozitorului Cornel Fugaru, artişti precum Corina Chiriac, Horia Moculescu (a cucerit Locul I la secţiunea Creaţie cu piesa *„Tăcerile de fier"* interpreată şi compusă de el,pe versurile lui George Ţărnea), Adrian Romcescu, George Nicolescu sau Adrian Daminescu i-au adus un omagiu colegului lor. Pe scenă a urcat şi Cornel Constantiniu, care a dorit foarte mult să fie prezent la seara dedicată bunului său prieten, Aurelian Andreescu. Şi, apropo, ştie cineva cine a câştigat „Mamaia" anul acesta? Dar anul trecut?... Sau ce şlagăre s-au lansat în ultimii zece ani?...

Femina

Lelia COMAN

IOANA SANDU. Este una din acele interprete care ar merita să fie mai cunoscute, prin prisma înzestrărilor sale vocale. Ioana Sandu are un repertoriu de invidiat – şlagăre din repertoriul internaţional cântate în 7 limbi (de la engleză şi franceză la turcă, greacă sau rusă), dar şi un mare număr de piese originale, aparţinând compozitorului Francisc Reiter. Acestea din urmă sunt incluse pe cele trei albume de până acum ale interpretei: „Despărţirile" (Electrecord, 2010), „Cât mai e vreme" şi „Nu ştii cât mă iubeşti" (ambele apărute la casa Eurostar în 2011). Cântecul „Iubire, tu", compus de Francisc Reiter pe versurile poetei Rodica Elena Lupu, a avut un deosebit succes la Radio România Actualităţi, în cadrul Top-ului românesc. De altfel, realizatorul acestuia, Titus Andrei, scria pe coperta unuia din albumele solistei: „Ioana Sandu şi Francisc Reiter păstrează tradiţia, melodia cantabilă, modul simplu şi direct de comunicare, prin căldura glasului, prin feeling şi teme obişnuite". Despre Francisc Reiter, interpreta mărturiseşte: „A fost şansa vieţii mele de artist. Violonist virtuoz în muzica clasică, trăieşte prin sunete şi armonie. Sunt creaţia lui în mare parte, m-a şlefuit ca personalitate artistică, de la frazare până la gestică şi mentalitate". Originară din Câmpina (poate pune la cale o colaborare cu concitadinii de la Alesis!), Ioana Sandu este profesoară de limba română (scrie texte frumoase); de mică a cântat nu numai muzică uşoară sau folk, dar a făcut parte din coruri sau grupuri camerale. A cântat în grupul „Song", a studiat 2 ani canto clasic şi apoi canto muzică uşoară cu prof. Cornel Irimia, la Ploieşti, apoi a luat lecţii cu Ionel Tudor, la Şcoala populară de artă din Capitală. După ce a cucerit premii la diverse competiţii cu melodia „Salcia" a lui Horia Moculescu, a fost remarcată de compozitor, acesta încredinţându-i piesa „Scrisoare", inclusă pe primul album al solistei. Dar prima mare bucurie de care-şi aduce aminte a fost la un spectacol pe când avea doar 11 ani, unde a dat viaţă unei melodii lansate de unul din idolii săi, Angela Similea, „Dacă n-ai fi existat...", când „colegul" de scenă Nicu Alifantis a felicitat-o pentru interpretare...

Dan Iagnov

Octavian URSULESCU

Născut la 6 februarie 1935, Dan Iagnov (pe numele real Dan-Ion Marcu) ne-a părăsit în acest an, pe 19 februarie, cu aceeaşi discreție cu care ne-a obişnuit, nedorind să se ştie de suferința care îl măcina… A absolvit Facultatea de Construcții în 1959, fiind o autoritate în materie, dar muzica l-a pasionat dintotdeauna: a luat lecții de pian cu Lidia Cristian şi Magda Nicolau, precum şi de compoziție şi armonie cu Alexandru Paşcanu. A debutat ca pianist în 1980, iar începând cu 1982 s-a dedicat total muzicii uşoare, compunând peste 300 de melodii, lansate de Sanda Ladoşi (mai bine de 50 de titluri, din 1992 până azi), Angela Similea, Elena Cârstea, Aura Urziceanu, Monica Anghel, Luiza Cioca (remarcabilul album „Luisamour"), Adrian Daminescu, Gabriel Cotabiță, Marcel Pavel, Ioan Ghiuri Pascu, Daniel Iordăchioae, Cătălin Crişan, Manuela Fedorca, Roxana Vulpescu, Loredana Martinov, Daniela Cristea, dar şi de actorii Ştefan Iordache şi Florin Piersic (sensibilul album „Hoinărind printre amintiri"). În colaborare cu textierul Dan V. Dumitriu a scris musicalul „Adio, femei!", în regia lui Mihai Berechet, jucat cu mare succes între 1990-1994, protagonişti fiind Angela Similea şi Ştefan Iordache, iar în 1994 a creat duetul inegalabil Sanda Ladoşi-Ştefan Iordache, cu zeci de hit-uri la activ, între care „Eu vreau să-ți spun că te ador" şi „Între noi mai e un pas". Aproape fiecare şlagăr al lui Iagnov are povestea sa. De pildă „Când vine seara" (text Andreea Andrei) avea o popularitate atât de mare, încât la festivalul de la Mamaia din 1992 nu mai puțin de 67 dintre cei 100 de candidați înscrişi la secțiunea Interpretare au ales acest titlu! „Mâine" (text Dan V. Dumitriu), piesa lansată de Elena Cârstea, se cânta între 1987-1992 în toate localurile din țară, iar „Cât aş fi vrut", pe versurile aceluiaşi Dumitriu, a staționat, in interpretarea Angelei Similea, peste 30 de săptămâni în fruntea topurilor. Alte cântece de mare notorietate compuse de el au fost „Te chem", „N-a fost iubire", „Mai trece o zi", „O noapte cu tine", „Totul e perfect", „E iarnă şi e seară iar", „Fiesta" (Sanda Ladoşi), „Continent pierdut" (Monica Anghel-Gabriel Cotabiță), „Sunt doar un poet" (Ştefan Iordache), „Te voi găsi" (Sanda Ladoşi-Marcel Pavel), textierii săi preferați fiind Andreea Andrei, în primul rând, apoi Dan V. Dumitriu, Eugen Rotaru, Roxana Popescu, Zoia Alecu. Orchestratorii cu care a lucrat în mod constant au fost George Natsis şi Ionel Tudor. Alte titluri de referință dintr-o creație remarcabilă: „Baladă pentru Sanda", „Priviți lumina ce a nins în zori", „Dormi, iubite, dormi", „Te-ncearcă viața uneori", „O primavară", „Dacă vei pleca", „Să-mi spui mereu că mă iubeşti", „In noi visează un copil", „Când noaptea-ți bate-n geam", „Nu mă iubi", „Am fost actor", „N-a fost iubire", „Un pas pe zăpadă", „Când ninge", „Colindul", „Nu ştiam că te iubesc atât de mult", „Valul de mireasă", „Mai mult decât oricând", „Am aşteptat un semn", „Şi lacrimile dor şi gândurile plâng".

Deşi nu a agreat publicitatea şi luminile reflectoarelor (rarele sale apariții TV fiind legate de interpretarea, în duet cu Luiza Cioca, a delicatei piese „Luisamour", care ulterior a devenit reclamă pentru un parfum), a acceptat, rar ce-i drept, să ia parte la unele festivaluri, fiind de fiece dată laureat: „Concursul cântecului pentru tineret" de la Costineşti în 1989 (cu „De ziua ta, iubirea mea" - Elena Cârstea), Mamaia 1994 („Şi între noi mai e un pas") şi 1995 („Eu vreau să-ți spun că te ador"), ambele piese cu duetul Sanda Ladoşi-Ştefan Iordache, la secțiunea „Şlagăre". În 1996 câştigă Premiul TVR în urma câştigării concursului „Trei din zece pentru un show" cu emisiunea „Dan Iagnov şi invitații săi - Sanda Ladoşi, Ştefan Iordache şi Luiza Cioca". Premiată la Mamaia 1999 la secțiunea „Creație", melodia „Te chem", versuri Andreea Andrei, cântată de Sanda Ladoşi, este decretată de Radio România Actualități drept „Melodia anului". Melodiile compuse de Dan Iagnov au apărut în cuprinsul a peste 20 de albume şi au prilejuit realizarea a circa 60 de videoclipuri la diverse posturi TV. Invitat frecvent la toate canalele Radio România, Dan Iagnov a fost din 2001 realizatorul emisiunii „Pe malurile Senei" la Radio România Muzical (era un perfect cunoscător al muzicii uşoare franceze, din 1990 susținând programe muzicale, voce şi pian, la Paris); una dintre emisiuni a fost gravată pe un CD, lansat în 2005 la Bucureşti şi în 2006 la Cluj-Napoca. Una din piesele cântate cu mult succes la Paris, „Avec le temps", a lui Leo Ferré, figurează la loc de cinste pe albumul editat de casa Ovo Music, condusă de Ovidiu Komornyik (care i-a fost alături muzicianului în ultima parte a vieții, ca un prieten devotat, editându-i trei albume), intitulat „Cântece de alcov (Nostalgii pariziene)". De altfel la Paris un număr de 6 compoziții i-au fost achiziționate de artişti de vază, între care îi amintim pe Nana Mouskouri şi Herbert Léonard.

Primul album de autor al lui Iagnov a fost „…între noi mai e un pas" (1995, Roton). Parcă presimțindu-şi sfârşitul, în ultimii ani compozitorul ne-a propus câteva albume excepționale: „Magazinul meu de vise", cu Ştefan Iordache (2007), „Best of Dan Iagnov" (2008), „Hoinărind printre amintiri", cu Florin Piersic (2009), „Cântece de alcov-Nostalgii pariziene" (2010), ultimele trei editate de casa Ovo Music. Dincolo de caracterul nostalgic şi sensibilitatea aparte a creațiilor sale, lui Iagnov trebuie să-i recunoaştem ştiința de a compune şi de a lucra cu marii actori, ca şi aceea de a alătura în duete de mare succes voci pe care nu le-ai fi văzut îngemănate. Compozitorul povestea într-un interviu cum s-a născut duetul Sanda Ladoşi-Ştefan Iordache: „În 1994 m-am gândit să scriu muzică pentru un film de televiziune, avându-i ca protagonişti pe Ştefan Iordache şi Sanda Ladoşi. Filmul nu s-a mai făcut, din lipsă de fonduri, în schimb s-au realizat alte două lucruri. Mai întâi, 5 melodii de mare popularitate, două dintre ele, „Şi între noi mai e un pas" şi „Eu vreau să-ți spun că te ador", fiind premiate. Apoi, s-a născut un duet plin de farmec şi mister, care s-a bucurat de un imens succes". În 2006 apare albumul „Best of Dan Iagnov", cu 20 de creații, iar în anul următor – „Magazinul meu de vise", toate cele 8 piese fiind cântate de Ştefan Iordache, trei dintre ele în duet cu Monica Anghel. Primul cântec, „Nu ştiam că te iubesc atât de mult", este dedicat soției actorului, Micaela, pe care acesta o adora. Versurile piesei „Magazinul meu de vise" sunau prevestitor: „Închid uşa, sting lumina/ Trag oblonul şi încui/ Magazinul meu de vise/ Nu mai vinde nimănui/ Plec cu gândul/ Nu ştiu încă/ În Apus sau Orient/ Tu, iubito, află azi/ C-ai fost ultimul client…". În 14 septembrie 2008 Ştefan Iordache părăsea această lume, cele 10 melodii scrise de Iagnov pentru un nou album rămânând necântate… Marele actor îi dedică prietenului său rânduri emoționante la o aniversare: „Dan Iagnov este pentru mine compozitorul care mi-a citit sufletul, gândul şi visele. Cu ajutorul lui am văzut numai partea frumoasă a vieții, scrisă de partiturile lui, în nopțile de insomnie care îl bântuie. Este pentru mine cel mai sensibil muzician pe tărâmul atât de zgomotos, în ultimul timp, al muzicii deloc uşoare. Mulți ani, Dane, şi mai picură din pianul tău, când vei simți, ceva din sufletul tău generos pentru al tău prieten Ştefan Iordache".

Dan Iagnov este înmormântat la Cimitirul Bellu Catolic, unde-şi doarme somnul de veci şi Florin Bogardo, un alt mare romantic al muzicii uşoare româneşti. Încheiem acest portret cu tulburătoarele sale profesiuni de credință: „Dacă aş fi întrebat ce am făcut de când exist pe lume aş răspunde simplu: am trăit bucurându-mă de această minune care este viața. Am trecut peste întâmplările mai mult sau mai puțin fericite ale vieții, îmbrăcat în iluzii şi speranțe, rămânându-mi foarte multe amintiri, pe care vi le voi împărtăşi şi Dumneavoastră prin cântecele mele. Trec prin aceasta viață îmbrăcat în visurile şi speranțele mele. Iubesc primăvara, anemonele, iubesc ochii ei verzi ca de smarald, dar şi zilele de toamnă, atunci când plouă peste viața mea. Scriu muzică în orele târzii ale nopții, ascultându-mi sufletul în zgomotul bătăilor de inimă, care parcă înregistrează numărul zilelor care fug…".

Baladă pentru Sanda

Text: Elena Cârstea

Muzică: Dan Iagnov

A D/A
La - cri-mă de-aș fi ___ Să ard pe ___ o - braji Nu
Mă ierți da - c-am gre - șit E-a - tât de o - me - nesc Dar

E/A A4 3 4 A A/C♯
ar a-jun - ge să _ mai uit tre - cu - tul ___ O floa - re pe mor-mânt E
tre - cem zi de zi cu ne - pă - sa - re ___ De tot ce-a-vem mai bun _ Mai

D 3 H7 3 E
tot ce _ mi-a ră-mas Și nu mai am ___ de-cât să lupt _ cu tim - pul ___ Sunt
sim - plu _ și fi-resc Și cre-dem veș - nic în-tr-o a - mâ - na - re ___

A D E 3
mult prea ti - neri Doam-ne, mult _ prea ti-neri cei ___ Pe ca - re u - ne-ori _ îi chemi la

A A/C♯ 3 D
Ti - ne ___ A - tâ - ția ochi _ se - cați de la - crimi au ră-mas în ur-ma lor ___ Și

D'al 𝄋 al 𝄌 e poi **Coda**

A/E E7 A **Coda** A
i-nimi su - fe - rind me - reu ___ de dor ______ Pri -

rall.

D/A E/A A4-3-4 A A
- meș - te ___________ Doam - ne __________ ru - ga și ne iar - tă _____________

Ianna Novac

Dan CHIRIAC

Născută la Chişinău, în Republica Moldova, pe 25 octombrie 1983, Ianna Novac a dovedit precocitate artistică: încă de la 5 ani urmează cursuri de pian şi începe să se acompanieze singură, simţind că doreşte un singur lucru, să devina cântăreaţă. A absolvit Liceul de muzică din Chişinău, unde timp de 11 ani a studiat pianul în principal, după care obţine o bursă din partea Preşedinţiei României şi se stabileşte în 2000 în Bucureşti. Aici absolvă un an mai târziu Liceul de muzică „Dinu Lipatti", secţia Canto clasic, la clasa prof. Octavian Dobrotă (care mai târziu avea să-i devină soţ!), iar în 2005 Universitatea Naţională de Muzică, secţia Canto clasic, la clasa prof. univ. Olimpia Urs. Este indiscutabil una din puţinele vedete ale muzicii uşoare de la noi posedând o asemenea pregătire academică! În paralel cu studiul muzicii clasice, nu şi-a uitat vechea pasiune, participând la concerte, emisiuni TV, concursuri naţionale şi internaţionale, fiind de fiecare dată laureată. Spicuim dintr-un palmares de invidiat: Trofeul „Steaua de aur" - Chişinău (1999), Premiul special „Constelaţia trofeelor" - Bârlad, Premiul I - Năvodari, Premiul III la „O melodie în premieră" - Chişinău, Trofeul „Maluri de Prut" - Chişinău, Premiul III la Festivalul „Aurelian Andreescu" - Bucureşti (toate în anul 2000), Trofeul „Flori de mai" - Călăraşi, Premiul III „Constelaţia trofeelor" - Bârlad, „Trofeul tinereţii" - Amara, Premiul special „Vladimir Ivasiuk" - Cernăuţi, Ucraina, finalistă la concursul de… frumuseţe „Miss Italia nel mondo" - Salsomaggiore, Italia, „Miss Moldova" (toate în 2001), Premiul III la „Jocurile Delfice" de la Breansk, Rusia, Premiul special „Hariclea Darclée" - Brăila (ambele în 2002), „Diplomă pentru merite deosebite în promovarea culturii" şi „Diplomă pentru succese remarcabile în domeniul artelor" - oferite de Ministrul culturii din Republica Moldova (2004), Premiul special la "Jocurile delfice" - Chişinău, Premiul III la festivalul „Slavianski Bazar" de la Vitebsk, Belarus, „Premiul pentru cea mai bună evoluţie muzicală din Moldova în anul 2004" - oferit de postul EuroTV (toate în 2005). După o perioadă de acumulări, o regăsim în 2010 alături de trupa Distinto la un pas de a reprezenta România (aşa cum ar fi fost normal, dar juriul a decis altfel…) la finala Eurovision, clasându-se pe locul II, dar cu satisfacţia de a fi primit cel mai mare număr de voturi din partea publicului. În anul 2011 este consacrată drept „Vocea de aur de peste Prut" la „Gala femeii de succes". Nu putem uita faptul că între 2004-2006 Ianna Novac a făcut parte din cunoscuta formaţie ASIA, cu care a lansat în 2005 albumul "Sha-na-na" la casa MediaPro şi a cântat alături de artişti de renume: tenorul Alessandro Safina sau cântăreţul italian Francesco Napoli (împreună cu care lansează la casa Universal din Germania un maxi single cu piesa „Come h'o fatto").

După cum se poate constata, aceste distincţii, cu puţine excepţii (premiul de la Brăila), sunt legate de muzica uşoară. Cu studiile din domeniul muzicii clasice, a venit ziua în care a trebuit să aleagă: fără a renunţa la muzica pop, a pus bazele actualului proiect de mare succes „pop-opera". Pe acest plan se întâlneşte cu cunoscutul grup masculin Distinto, cu care realizează spectacole de referinţă, înregistrări (cum ar fi „I Believe In You" sau piesa de la Eurovision 2010, „Open Your Eyes"), emisiuni TV, completându-se de minune în pasiunea pentru muzica de calitate, de mare rafinament şi eleganţă, aşa cum o dovedeşte din plin cel mai recent album al Iannei, recenzat la rubrica noastră de specialitate.

Concerte

Gabi MATEI

Lady Gaga. Cea mai mare scenă din lume amplasată în Piaţa Constituţiei din Bucureşti a găzduit un show susţinut de cea mai în vogă artistă a momentului, Lady Gaga, o spectaculoasă producţie organizată de Emagic, un spectacol de aproape două ore şi jumătate, deschis de Lady Starlight şi The Darkness .

Începând cu decorurile, continuând cu zecile de costume schimbate şi coregrafiile adaptate fiecărei piese din setlist, show-ul a reprezentat o suită de surprize. Lady Gaga a îmbrăcat aproximativ 20 de ţinute şi diferite elemente de recuzită: calul negru metalic, canapeaua sub forma unor bucăţi de carne sau pianul-motocicletă. Nu au lipsit hit-urile "Born This Way", "Bad Romance", "Judas", "Just Dance", "Love Game", "Telephone", "You and I", "Poker Face", "Alejandro", "Paparazzi", precum şi cea mai nouă piesă - "Princess Die". Bis-ul a inclus piesele "The Edge of Glory" şi "Mary the Night". Concertul face parte din turneul The Born This Way Ball şi reprezintă cea de-a doua oprire a artistei în sud-estul Europei.

Scena are 150 metri deschidere şi 26 metri înălţime, a fost adusă în 20 de tiruri şi la construcţia sa au lucrat 45 de oameni, timp de 4 zile. Echipamentul de sunet şi lumini a fost transportat în alte 22 de tiruri. O zi întreagă a durat finalizarea decorurilor, concepute sub forma unui castel gotic, precum şi montarea ecranelor. Efectele speciale pentru show necesită o tonă de dioxid de carbon, iar echipa artistei a venit cu propriile generatoare.

Rămâne de văzut câte dintre cântecele artistei vor rezista timpului....

Festivalul Național Vlahia. Cea de-a treia ediție, organizată în localitatea Moeciu de Sus, de Asociația Globală pentru Recuperare Umană, Vlahia Inn, Primăria Moeciu şi Asociația Respect. Într-un cadru natural, literatura, teatrul şi artele plastice, alături de muzică, au completat demersul artistic al participanților la proiectul cultural VLAHIA.

Primele zile au fost dedicate unor evenimente culturale - lansări de carte, lansări de albume muzicale şi videoclipuri, expoziții de pictură, sculptură, meşteşuguri populare, ateliere de creație, reunind poeți şi compozitori. Literatura a fost reprezentată de Cristi Iordache, Sebastian Drăgan, Anca Oprescu şi alții, însoțind lansările de albume muzicale ale artiştilor: Walter Dionisie, Anamaria Nicoară, Nicu Nicuşor, Alexandra Uşurelu, Dan Constantinescu, Dany Blue, Daniela Cojocaru, Lily Istrate. Spațiul artelor vizuale a fost îmbogățit de lucrările artiştilor plastici, al sculptorilor şi cu fotografiile tânărului Matei Vlad Stanciu.

Următoarele zile au fost dedicate concursului la cele două secțiuni, interpretare şi creație. Trofeul Vlahia în valoare de 1000 RON se decernează la secțiunea de interpretare. Dintre recitaluri amintim: Latin Express, Walter Dionisie, Daniela Cojocaru - câştigătoarea Trofeului Mamaia 2010, Titus Constantin şi Iulia Mitrea, Play Dan Constantinescu, Formația HAZARD – Johnny Mitrache şi Eduard Cotoara, Grupul ZIUREL.

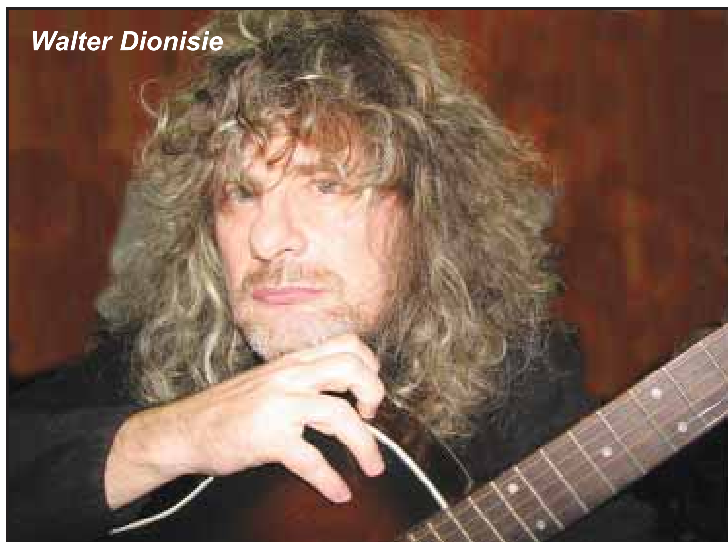

Lady GaGa

Red Hot Chili Peppers. Primul eveniment muzical organizat pe cel mai mare stadion din Romania, de Emagic. Seara a fost deschisă de AAAK, formația care însoțeşte RHCP în turneu, într-o serie de țări europene, urmați de Grimus.

Aproape de ora 21:00, pe scenă au urcat Anthony Kiedis, Flea, Chad Smith şi Josh Klinghoffer, în ropotele de aplauze ale celor 47.000 de spectatori. Concertul a fost deschis cu piesa “Monarchy of Roses”, fiind urmată de hit-urile “Dani California” şi “Can’t Stop”. Apoi piese cunoscute precum , “Californication, “Under The Bridge” sau “Scar Tissue”. Din setlist au mai făcut parte şi melodiile “Look Around”, “Goodby Hooray” sau “Etiophia”, acestea fiind incluse pe cel mai recent album al trupei, “I’m With You”. Întregul show de la Bucureşti a fost înregistrat şi mixat de echipa tehnică a grupului, cei care doresc să revadă concertul putând achiziționa înregistrarea de pe site-ul http://livechilipeppers.com/.

Întreaga producție a turneului I’m With You este formată dintr-o mulțime de elemente vizuale, lumini verticale şi sunete incisive, mixate perfect cu acordurile celor mai cunoscute piese. Turneul a început în luna septembrie 2011 şi se va încheia în 2013 cu show-uri în Australia, Noua Zeelandă şi Africa de Sud.

ARTmania. Cea de-a şaptea ediție a festivalului ARTmania a înscris în portofoliul său o nouă reuşită. Festivalul ARTmania, brand consacrat ca promoter al muzicii rock, demonstrează, prin succesul de anul acesta, o deschidere către un public şi o zonă artistică diversificate. În 2012, ARTmania a reunit pe scenele din centrul medieval al Sibiului nume impresionante dintr-o zonă muzicală mult mai variată, de la gothic metal la heavy metal, până la punk şi alternative rock. Concertele din weekend au atras în inima Transilvaniei peste 12.000 de spectatori veniți din toate colțurile țării şi de peste hotare să îşi vadă artiştii preferați, dar şi pentru a vizita unul dintre cele mai frumoase oraşe din România .

Walter Dionisie

În paralel cu desfăşurarea de forțe muzicale din cele două piețe principale ale cetății medievale, spațiile culturale ale Sibiului şi-au deschis porțile pentru a oferi publicului ARTmania expoziții temporare şi permanente. Peste 2.000 de posesori de brățări ARTmania au trecut pragul muzeelor Brukenthal şi mai mult de 500 s-au aflat în spațiile Complexului Național Muzeal ASTRA, continuând un parteneriat care a împlinit în această vară trei ani de la inițiere.

Flash

Mihai ANTON

HOLOGRAF. În cadrul emisiunii "Dănuț SRL", moderată de Dan Bittman, colegii de formație ai acestuia au venit pentru a cânta cel mai nou single semnat **Holograf**, "**Cât de departe**". Imediat după ce au terminat de cântat, membrilor trupei li s-a făcut o surpriză de zile mari. Un reprezentant al casei de discuri **MediaPro Music** a intrat în platoul emisiunii şi le-a înmânat **Discul de Aur**, acordat pentru **10.000 de unități vândute ale albumului "Love Affair**", lansat la începutul anului, pe 24 februarie, în cadrul unui concert susținut la Sala Polivalentă.

Holograf

Viky Red. După ce şi-a lansat noul single, "Love you", Viky Red vine şi cu videoclipul piesei, regizat de Iulian Moga. Povestea acestuia reprezintă o continuare a celui dintâi videoclip "If you ever feel" şi ne prezintă viața unui om simplu, care cântă pe străzi, însă în momentul în care este descoperit de un manager are parte de o transformare majoră, de la sărăcie la o viață plină de opulență. Pentru clip, echipa a filmat în 8 locații şi in studiourile ProFM.

Valentin Dinu. Tânărul, în vârstă de 23 de ani, locul III în primul sezon al show-ului "Românii au talent", vine acum cu primul single din carieră. "Sunt ok", compus de Marius Moga, este o colaborare cu tânărul hip-hoper What's Up şi reprezintă piesa de debut a lui Valentin Dinu.

Byron. Road Trip este titlul celei mai noi piese **byron**, care va fi inclusă pe următorul album al formației. Videoclipul acesteia, filmat în cadrul turneului național de promovare a DVD-ului Live Underground, a avut premiera exclusiv online pe aproape 100 de bloguri româneşti. Clipul a fost produs şi editat de **Laszlo Demeter**, basistul **byron**, care este de asemenea şi artist vizual. Este un veritabil "film de călătorie" pentru formație, fiind infățişate atât imagini din concerte cât şi secvențe de pe drum şi "behind the scenes". Piesa **Road Trip** a fost compusă de către solistul **Dan Byron** în luna februarie, în cadrul unui challenge inter-național pentru compozitori.

M a t t e o . Recent intrat în portofoliul MediaPro Music, Matteo vine cu un nou single, "Push It" , pentru care artistul a ales să facă un featuring cu Stella, vocea care s-a remarcat în hiturile lui Dj Andi. "*Am simțtit că trebuie să schimb ceva şi să mă îndepărtez de "house-ul" ce-şi pune amprenta pe majoritatea pieselor româneşti. Sunt foarte încântat că am reuşit să mă întorc pe drumul meu, dance hall, stil care mă reprezintă în totalitate*", a spus Matteo.

AKCENT. Unul dintre cele mai longevive grupuri vocale autohtone se apropie vertiginos de un milion şi jumătate de fani pe Facebook. Astfel, devine cel de-al doilea brand Social Media de succes după INNA. În acelaşi timp, trupa a adunat peste un miliard de vizualizări pe Youtube pentru piese ca That's my Name, My Passion, Stay with me, Love Stoned sau Kylie. Cei trei au un succes răsunător în țări ca India sau Pakistan: la fiecare concert zeci de mii de fani asiatici fredonează fiecare cuvânt şi aşteaptă ore în şir un autograf.

PHELIPE şi... MIKAELA. Cântăreț, dansator şi producător, Phelipe este mai mult decât pregătit să impună pe scena dance ritmurile noului său single, Mikaela. Melodia este o colaborare cu DJ Bonne şi combină sonorități orientale cu beat-uri dance într-o creație eclectică. Videoclipul a fost filmat la Gin Factory în Bucureşti, iar frumoasa Roxana Ionescu a jucat rolul iubitei lui Phelipe cu o naturalețe surprinzătoare. Prezent în showbiz încă din anul 2001, Phelipe a devenit artist solo în 2008, cu primul single, "Wanna be I". In anul 2007 a pus bazele primului său studio de producție alături de prietenul Connect-R, lansând "One" şi "Addicted (in Paris)" .

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R.
CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
George BALINT, Grigore CONSTANTINESCU, Viorel COSMA, Anca FLOREA, Corneliu Dan GEORGESCU, Oana GEORGESCU, Ioan GOLCEA, Florian LUNGU, Doina MOGA, Marian STROE, Mircea ŞTEFĂNESCU, Adina ŞUŞNEA, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x